

Projekt

z dnia 19 grudnia 2018 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY ZIELONKI**

z dnia ..... 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zielonki na 2019 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.), Rada Gminy Zielonki stanowi co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Zielonki na rok 2019 w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zielonki na rok 2019 w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zielonki.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Zielonki.

Przewodniczący Rady Gminy
Zielonki

Mirosław Golanko

Załącznik nr 1 i nr 2 do Uchwały Rady Gminy Zielonki nr ..... z dnia 20 grudnia 2018

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Zielonki

z dnia ..... 2018 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Zielonki w 2019 roku.

1. Wprowadzenie.

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi organy jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. Organy te powinny też popierać tworzenie i rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewniać warunki sprzyjające działaniom tych organizacji.

Zgodnie z art. 4¹ ww. ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. W celu realizacji programu wójt może powołać pełnomocnika. Ponadto wójtowie powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

W celu realizacji ustawowych obowiązków w Urzędzie Gminy Zielonki (UGZ) utworzono Samodzielne Stanowisko Pełnomocnika Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (znak: PA) - § 14.1 Regulaminu Organizacyjnego UGZ.

Ponadto do zadań Referatu Organizacyjno-Prawnego UGZ należy: „25. Prowadzenie i koordynacja spraw związanych z obrotem napojami alkoholowymi.” (§ 24 Regulaminu Organizacyjnego UGZ).

Środki na finansowanie działalności będącej przedmiotem audytu Gmina powinna zapewnić ze środków własnych oraz z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Stanowisko Pełnomocnika finansowane jest ze środków Urzędu Gminy Zielonki (ze środków własnych budżetu Gminy Zielonki).

Podstawy prawne

Zakres spraw związanych z ww. problematyką określony został w szczególności w poniższych przepisach prawa:

- 1) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137),
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 1030);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm),
- 5) Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1000);

Strategie

- 1) Małopolski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014 – 2020
- 2) Małopolski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2020
- 3) Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Zielonki na lata 2015 - 2020
- 4) Narodowy Program Zdrowia 2016-2020

Przy opracowaniu programu uwzględniono dane raportu z badania zagrożeń dzieci i młodzieży w Gminie Zielonki przeprowadzonego w listopadzie i grudniu 2016 r częściowo powtórnego w grudniu 2017, konsultacji z pedagogami szkolnymi, pracownikami socjalnymi, policjantami. Kolejne badanie zagrożeń i potencjałów uczniów w Gminie Zielonki w grudniu 2017 r oraz porównanie z wynikami badań z przed trzech lat pokazało kierunki zmian, dynamikę zagrożeń i tym samym odpowiedziały na pytanie czy działania profilaktyczne w Zielonkach są słuszne.

Projekt bierze pod uwagę istniejący potencjał, zakłada i kontynuację dotychczasowych działań podejmowanych od wielu lat. Diagnoza i audytor wskazał obszary wymagające wzmocnienia działań np. w kwestii kontroli i edukacji sprzedawców napojów alkoholowych.

2. Diagnoza oparta na wcześniejszych badaniach z końca 2017 roku oraz badaniach związanych z realizacją Ogólnopolskiej Kampanii „Bądźmy poszukiwaczami Autorytetu” realizowanej w szkołach w 2018 r.

Badanie ankietowe zagrożeń i potencjałów młodzieży na terenie gminy Zielonki 2017 r.

- Badanie przeprowadzono w listopadzie i grudniu 2017 na terenie dwóch szkół podstawowych w gminie Zielonki. Ankieta była przeprowadzana przez zewnętrznych ankieterów, którzy prezentowali cel badania w klasie oraz byli obecni przez cały czas jej wypełniania przez młodzież. Miało to na celu podniesienie rzetelności badania przez dodatkowe zapewnienie ankietowanych o anonimowości ich odpowiedzi. Po wypełnieniu ankiety były pakowane do jednakowych kopert, na których znajdowało się jedynie oznaczenie szkoły, z której pochodziły. Ze względu na czas wykonywania badania (początek grudnia) próba była częściowo ograniczona, gdyż część uczniów z powodu chorób (przeziębień) była nieobecna w czasie badania. Wykonanie tego badania we wcześniejszym terminie było utrudnione ze względu na problemy organizacyjne zarówno ze strony ankieterów jak i szkół.
- Narzędzie wykorzystane do przeprowadzenia badania (kwestionariusz) zostało stworzone na potrzeby raportu i oparte zostało na kwestionariuszu europejskiego badania ESPAD, co w przypadku uczniów klas trzecich pozwala na porównanie wyników otrzymanych na poziomie szkolnym i gminnym z wynikami uzyskanymi na poziomie krajowym i międzynarodowym. Ankieta zbudowana jest z 32 pytań. Pytania dotyczyły głównie subiektywnej oceny dostępności substancji psychoaktywnych na terenie gminy, częstości i intensywności korzystania z tych środków przez młodzież, kontaktów z przemocą oraz czynników wpływających na podejmowanie ryzykownych działań takich jak: kontakt z rodziną, czy charakter grupy rówieśniczej.

W przypadku klas 6 szkół podstawowych brak jest danych o podobnym charakterze dla kraju, co uniemożliwia wykonanie analizy porównawczej na satysfakcjonującym poziomie.

- W roku 2018 w ramach badań ankietowych podczas realizacji Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktyczno- edukacyjnej „Bądźmy poszukiwaczami Autorytetu” dodatkowym elementem była próba zbadania potencjału pozytywnego młodzieży poprzez pytania odnoszące się do ich zainteresowań i aktywności pozaszkolnej.
- Dodatkowym elementem badania było ustalenie poziomu napięć i lęku odczuwanego przez badaną młodzież, do tego wykorzystany został kwestionariusz inwentaryzacji stanu i cechy lęku – STAI. STAI jest narzędziem przeznaczonym do badania lęku rozumianego jako przejściowy i uwarunkowany sytuacyjnie stan jednostki oraz lęku rozumianego jako względnie stała cecha osobowości. Pytania z tego kwestionariusza zostały dołączone do ankiety jako dwa dodatkowe pytania zawierające w sobie po 20 itemów ze standaryzowanego testu.

Wyniki uzyskane przez klasy 6 szkół podstawowych, jako że jest to grupa wiekowa bardzo rzadko badana w ten sposób, mogą stanowić jedynie wartość orientacyjną i nie mogą zostać uznane za metodologicznie pewne.

- Wyniki ankiet wypełnianych przez uczniów, rodziców oraz nauczycieli w czasie realizacji zajęć „Bądźmy poszukiwaczami Autorytetu”

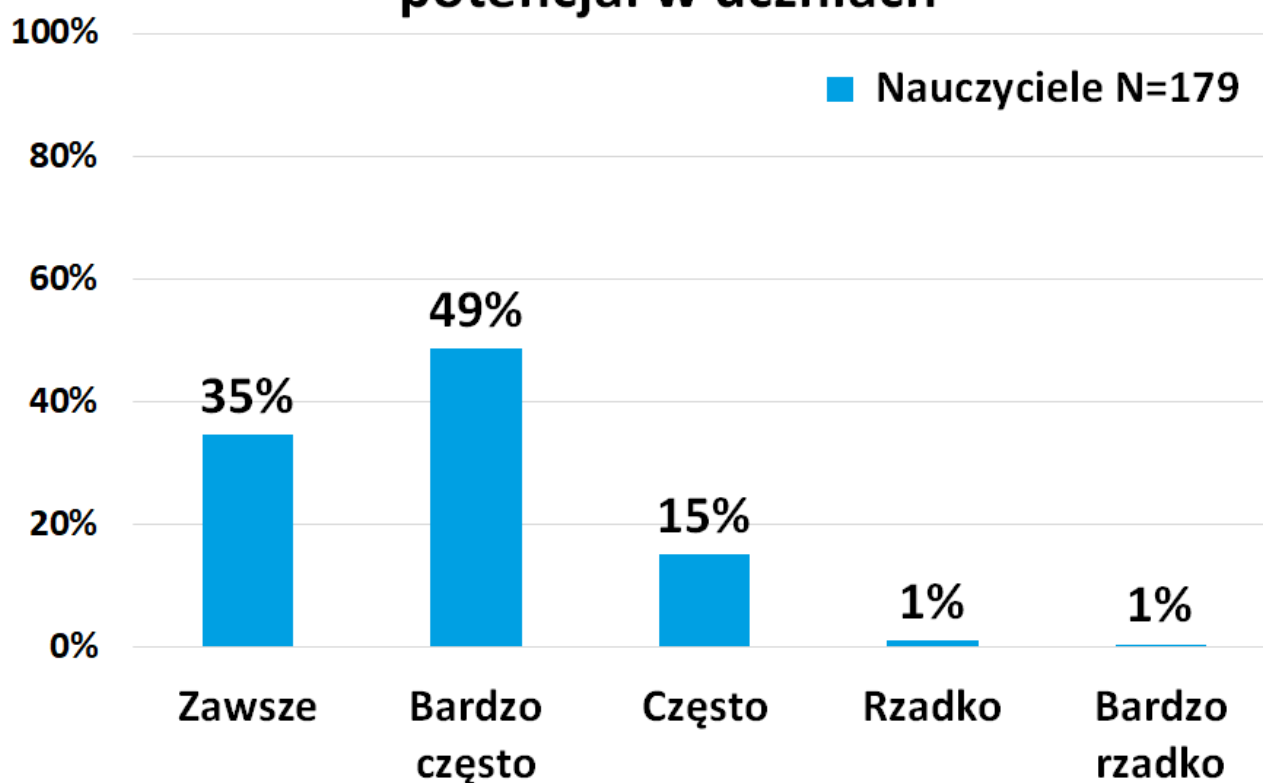
W profilaktyce zintegrowanej, uniwersalnej ważne jest stosowanie strategii profilaktycznych o sprawdzonej naukowo skuteczności. Najważniejsze są strategie tzw. poznawcze czyli ukierunkowujące sposób myślenia o młodzieży i profilaktyce. Metody te nazwane dźwigniami, pozwalają skutecznie zwiększać grupę młodych chronionych przed zagrożeniami.

DŹWIGNIA PIERWSZA

Kieruj uwagę na to, co dobre (wtedy znajdziesz lepsze rozwiązania problemów)

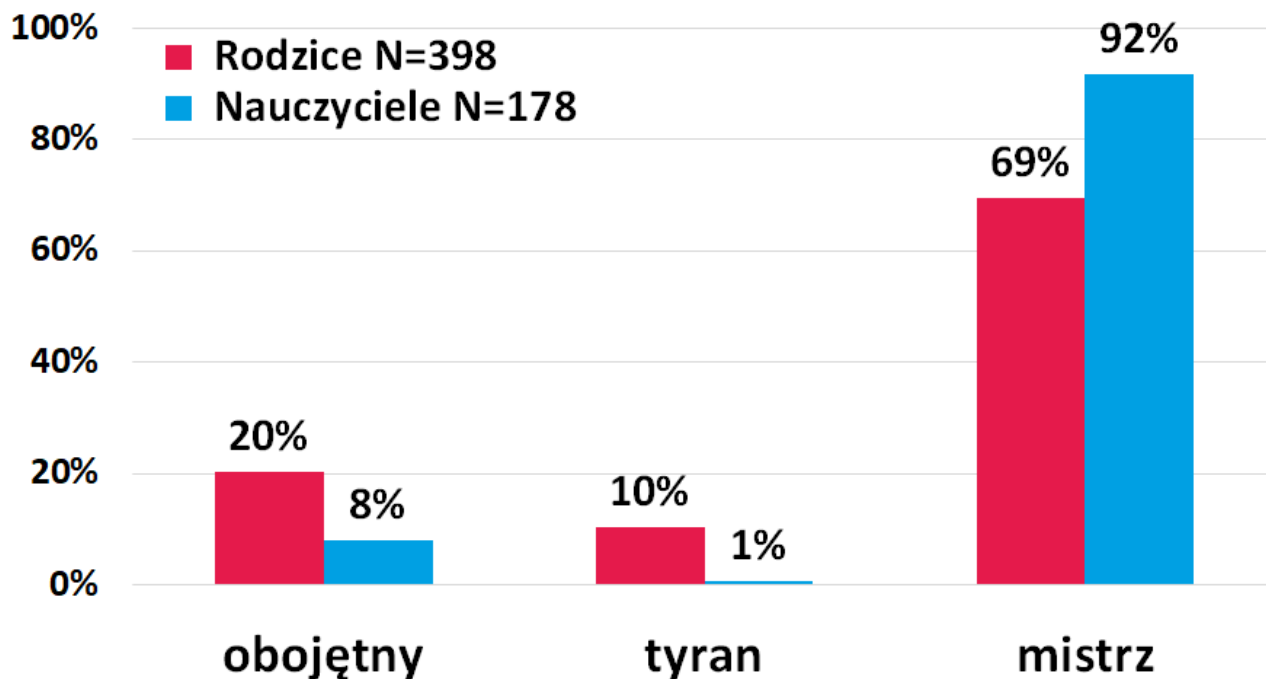
W ramach badań ankietowych podczas realizacji Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktyczno-edukacyjnej „Bądźmy poszukiwaczami Autorytetu” sprawdzaliśmy, jak w praktyce nauczyciele stosują tzw. pierwszą dźwignię :

Potrafię dostrzec pozytywny potencjał w uczniach

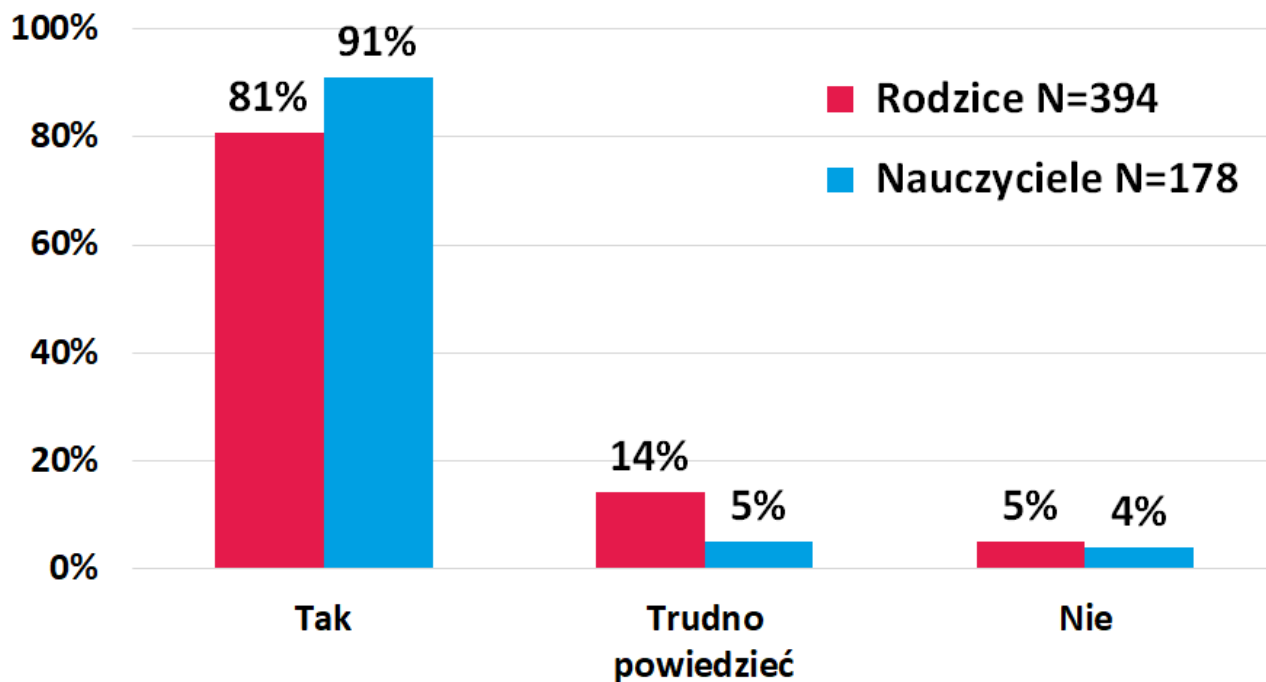
Ta dźwignia świadomości wpływu informacji na motywację i twórcze poszukiwanie rozwiązań. Pozytywne informacje o młodzieży i o potencjale wychowawczym społeczności lokalnej są najlepszym punktem wyjścia do poszukiwania twórczych rozwiązań problemów. Fakt, że większość młodzieży gimnazjalnej nie podejmuje zachowań ryzykownych i nie ulega zagrożeniom, jest taką pozytywną informacją. Koncentracja uwagi na tego typu faktach uruchamia tor myślenia: „Co mogę zrobić, by jeszcze więcej młodzieży rozwijało swój potencjał, żyło zdrowo, pociągało za sobą innych?”

Typ mojej relacji w stosunku do dziecka / ucznia

Z powyższych wykresów wynika optymistyczny wniosek; że większość nauczycieli i rodziców dostrzega duży potencjał swoich uczniów i dzieci. Dostrzegając potencjał potrafi go wzmocnić i rozwijać. Jak widać na kolejnym wykresie, jest to zachętą do dalszego rozwoju.

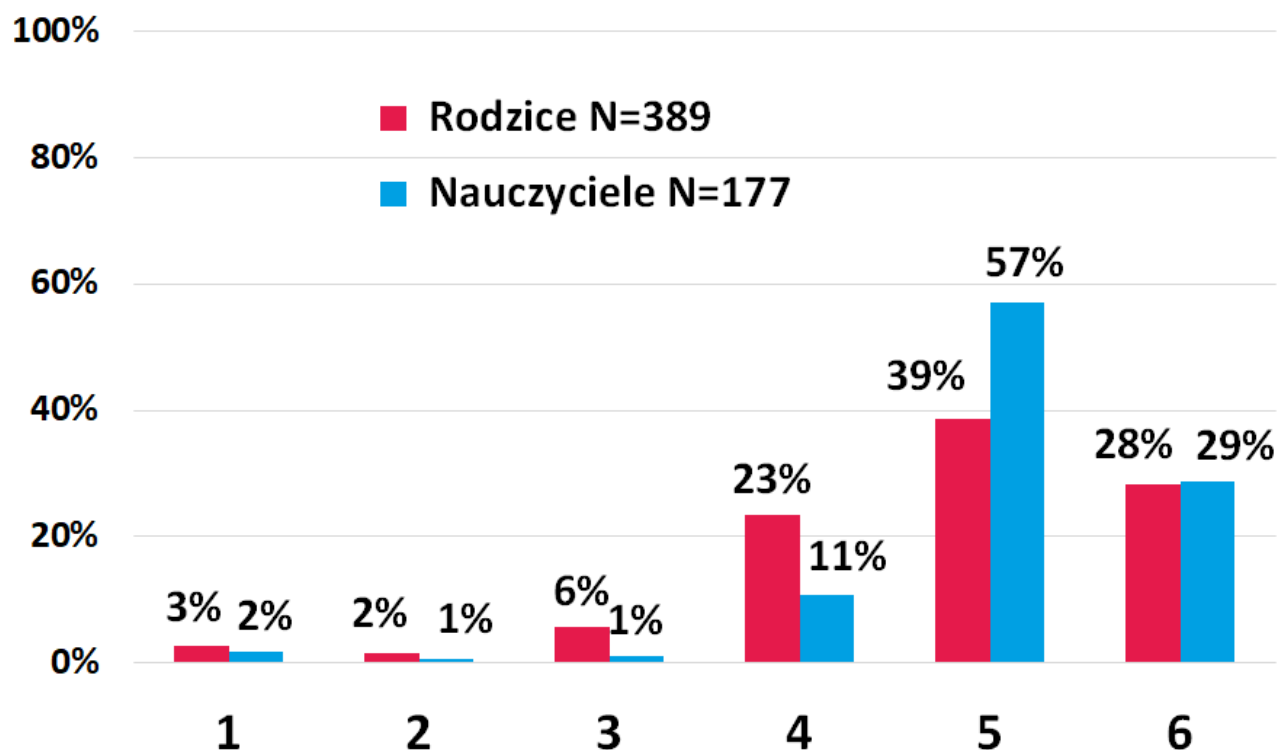
Zachęcenie do pracy nad tym, aby być lepszym autorytetem dla dzieci / uczniów

W szkołach zrealizowano zajęcia wzmacniające potrzebę szukania autorytetu, rozumianego jako wzór do naśladowania, punkt odniesienia.

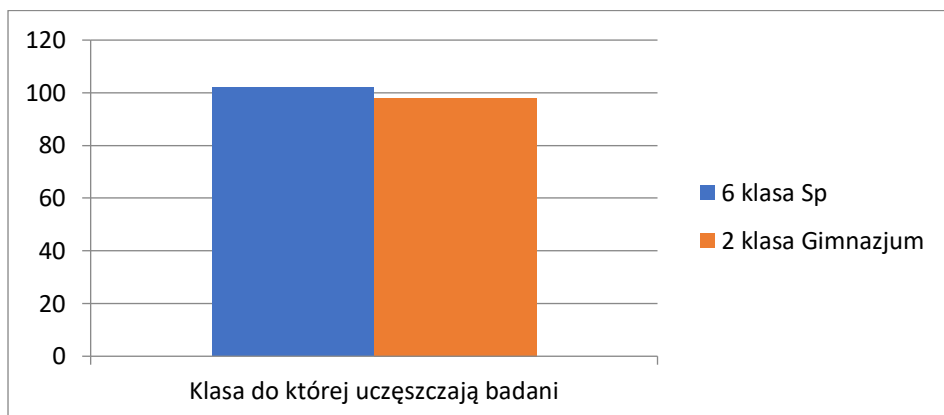
Ocena zajęć :

Ocena spotkania szkoleniowego

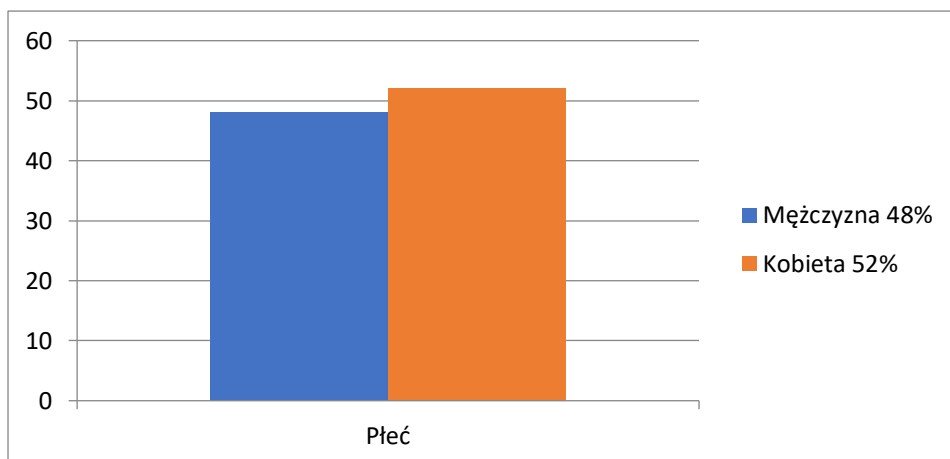
Wiek badanych:

W analizie pod uwagę wzięte zostały odpowiedzi 104 uczniów klas 6 oraz 98 uczniów klas 2 gimnazjum.

Płeć uczestników badania:

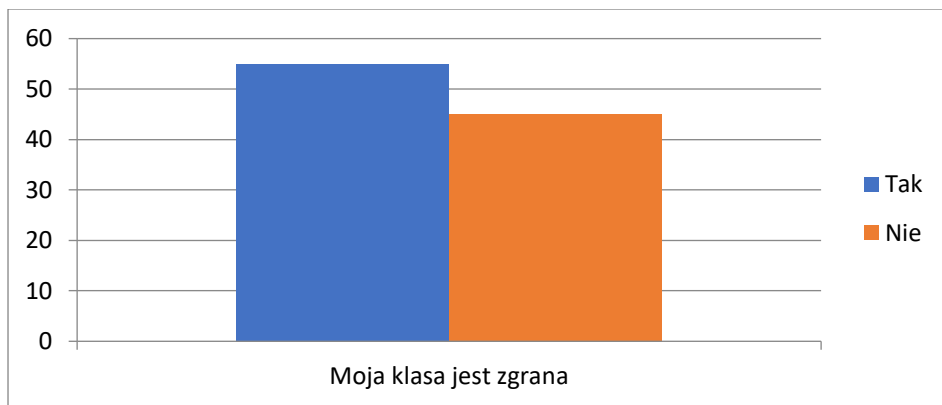
Ankiety wypełniły 105 dziewczynek co daje 52% badanych oraz 97 chłopców.

Subiektywne poczucie zgrania klasy:

Dla młodzieży poczucie zgrania klasy jest dużym komponentem poczucia bezpieczeństwa w szkole. W gminie Zielonki 55% badanych uważa swoją klasę za zgraną i czuje się dobrze wśród swoich kolegów.

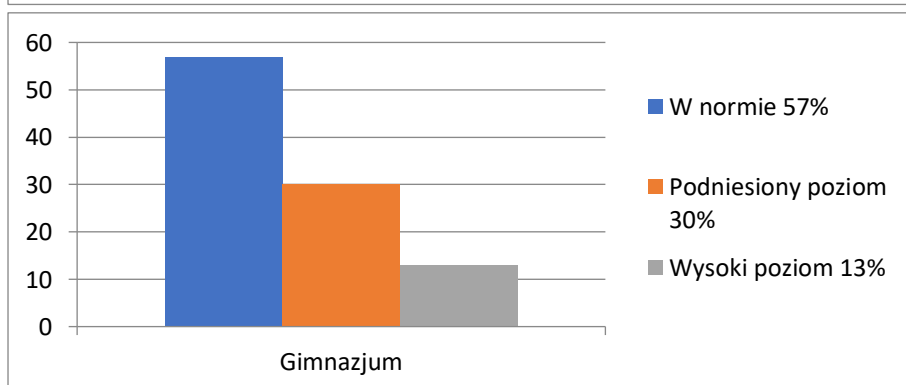
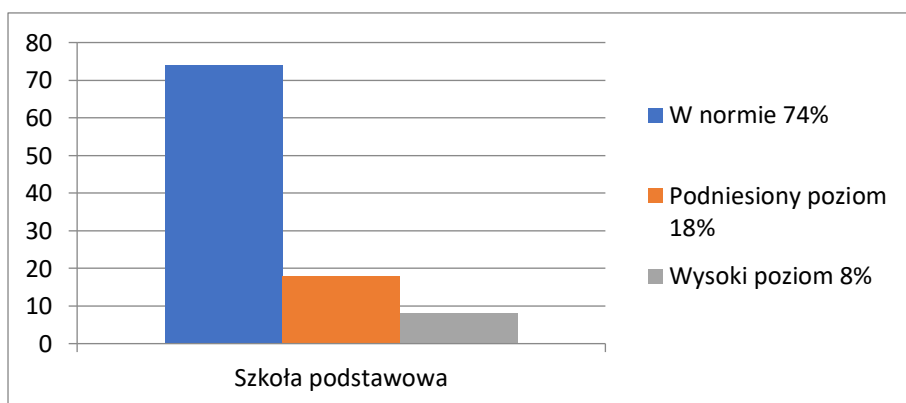

Lęk:

Wyniki jakie tu zostaną przedstawione na dwu poziomach wiekowych, osobno dla szkoły podstawowej a osobno dla gimnazjum. Wyniki uczniów starszych pozwalają na wyciąganie wniosków, gdyż test został wystandaryzowany dla tej grupy wiekowej. W przypadku dzieci młodszych jest to jedynie wartość orientacyjna

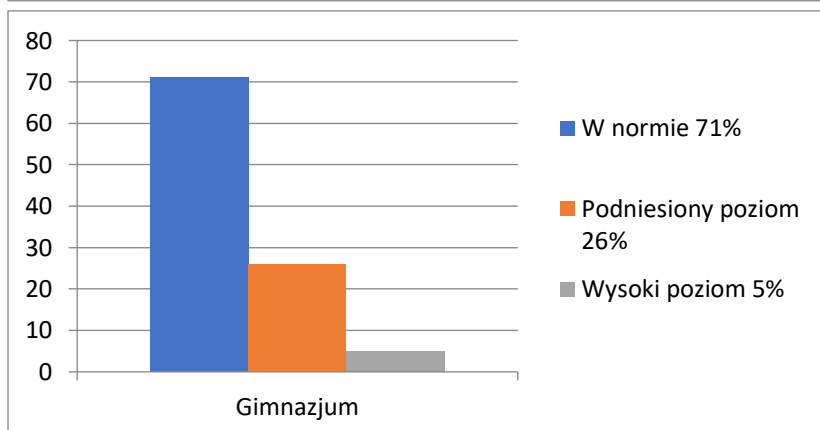
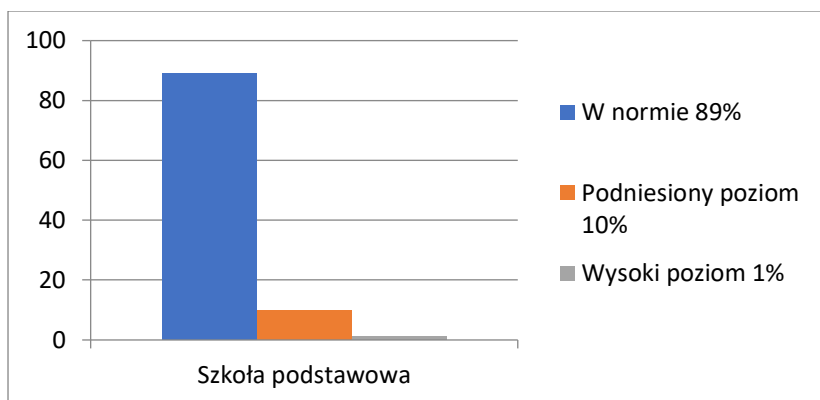
Lęk jako cecha uczniów:

W kwestionariuszu badany był poziom lęku u młodzieży na dwu poziomach. Pierwszy z nich to lęk jako cecha, czyli względnie stała dyspozycja jednostki. To w jaki sposób młody człowiek czuje się zazwyczaj, na ogół, najczęściej. Czy jego życie jest pełne napięć i trudno mu podejmować decyzje ze względu na stres czy może wręcz przeciwnie jest spokojny, opanowany.

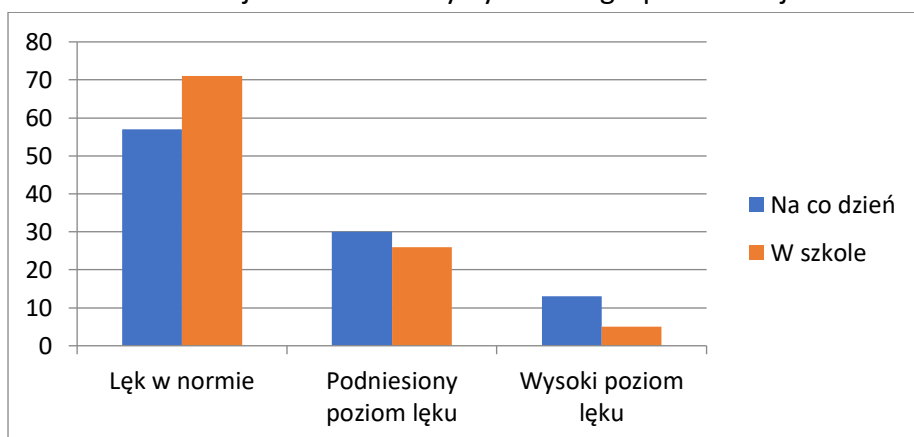
Lęk jako stan:

Ta skala pokazuje jaki poziom napięć badany odczuwa w momencie wypełniania testu. W przypadku ankietowanej młodzieży pokazuje to jakie napięcia odczuwają w czasie pobytu w szkole. Można to zinterpretować jako poziom stresu wywoływanego przez pobyt na lekcjach.

Przedstawione powyżej wyniki pozwalają na porównanie tego w jakim napięciu żyje na co dzień młodzież z napięciami jakie odczuwają podczas pobytu w szkole. Zarówno w przypadku uczniów klas szóstych jak i uczniów gimnazjum zauważalna jest tendencja do tego, że młodzi ludzie w szkole czują mniej napięć, ich subiektywne odczuwanie lęku jest niższe.

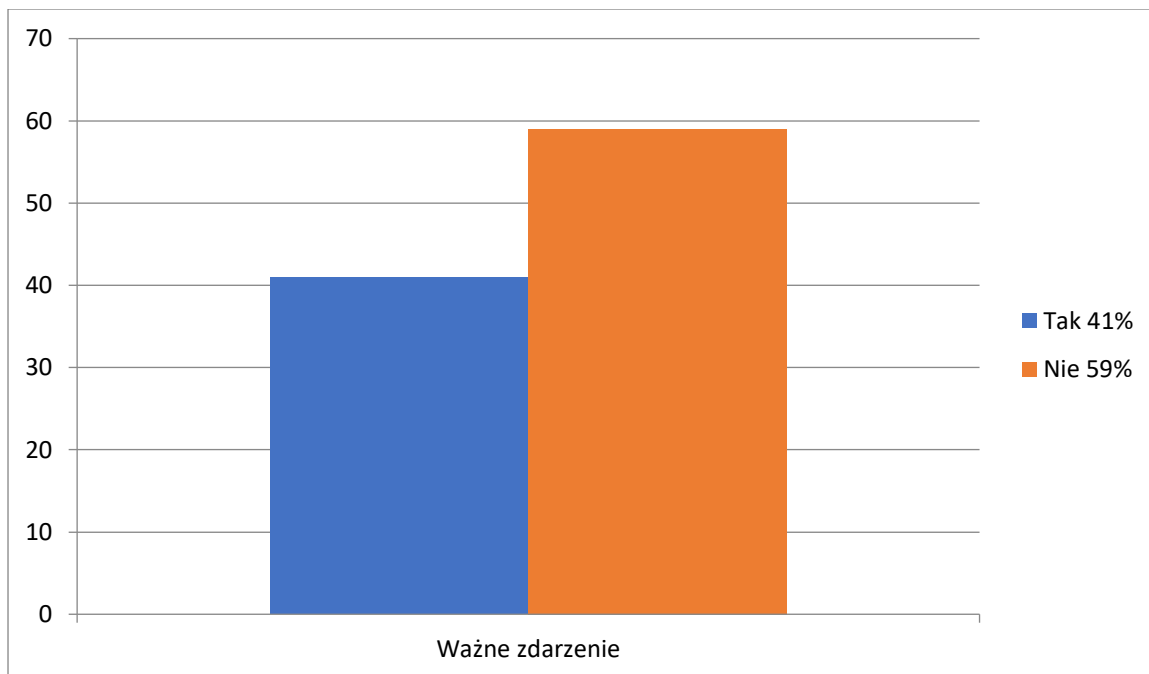
Porównanie takie jest istotne statystycznie w grupie starszej młodzieży:

Wyniki otrzymane w roku 2017 nie różnią się statystycznie istotnie od wyników z roku poprzedniego. Poziom odczuwanego przez dzieci lęku nie uległ zmianie w ciągu ostatniego roku.

Wystąpienie ważnego dla ankietowanych zdarzenia w roku poprzedzającym badanie:

W pytaniu nie zostało sprecyzowane jaki charakter miało mieć to zdarzenie co pozwalało młodzieży na opisanie zdarzeń zarówno pozytywnych jak i negatywnych. Tych drugich była zdecydowana większość, jedynie trzy odpowiedzi wiązały się z radosnymi sytuacjami.

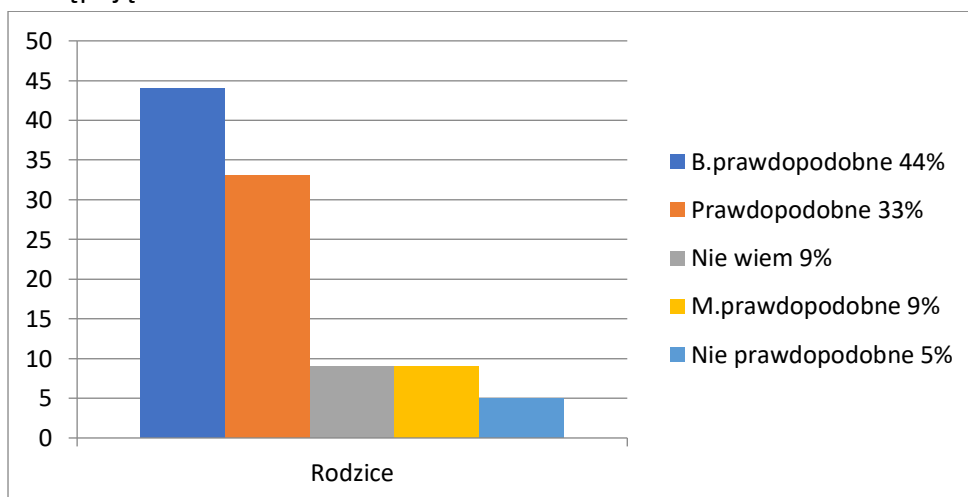

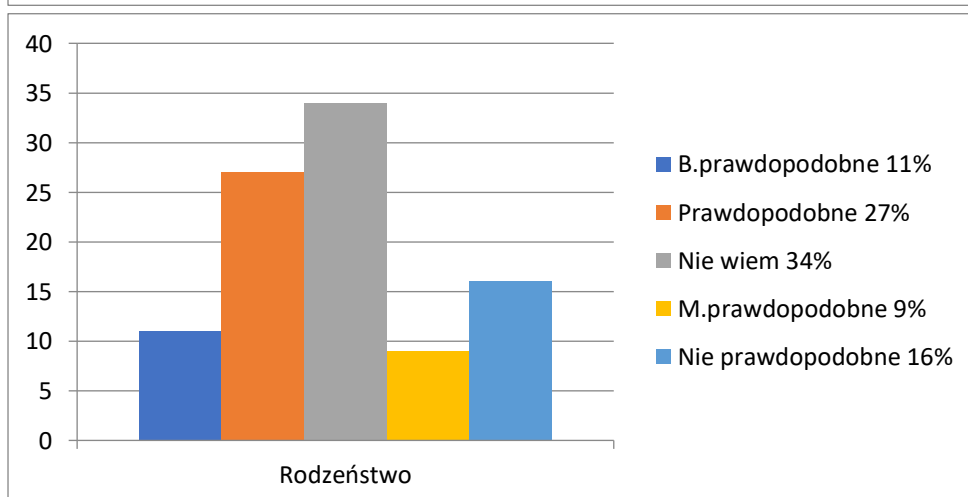
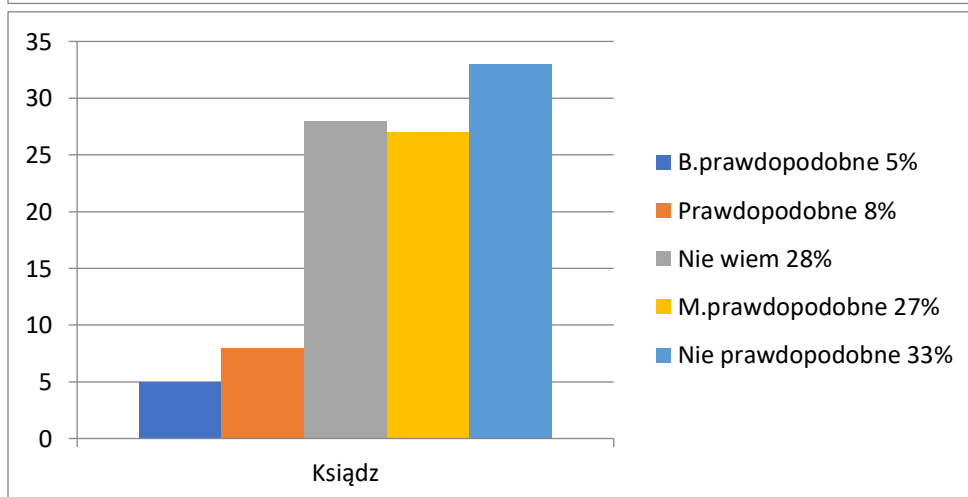
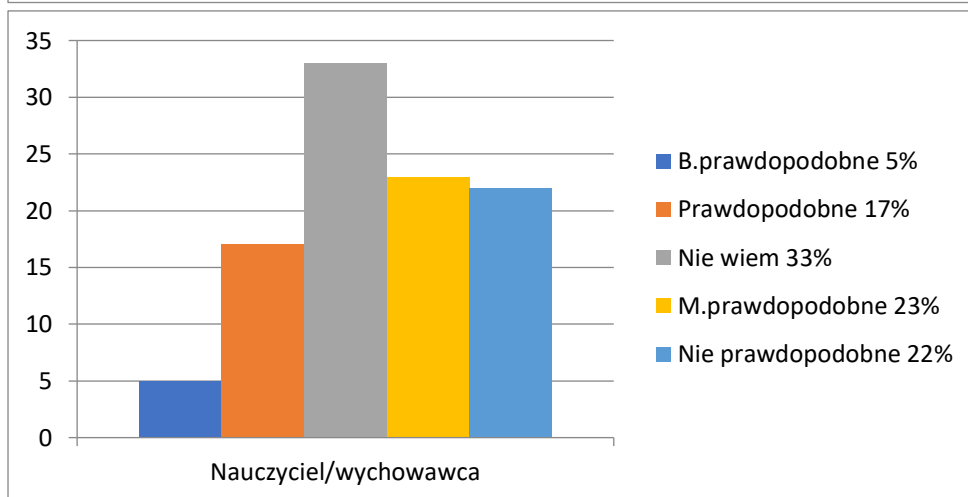
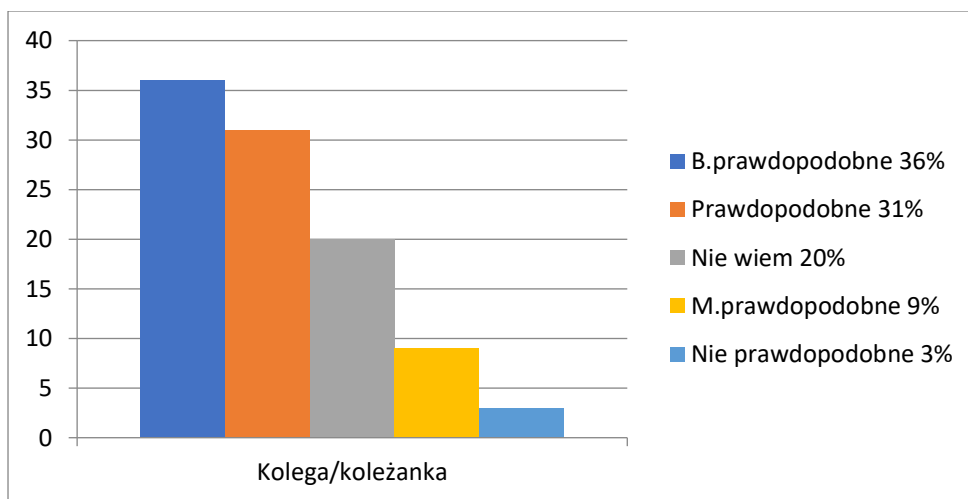
Wśród opisów tych zdarzeń wielokrotnie powtórzyło się:

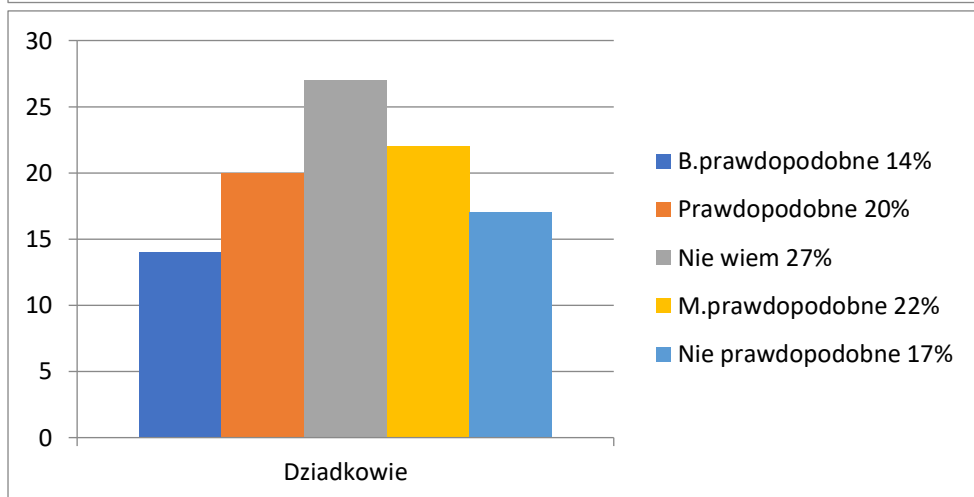
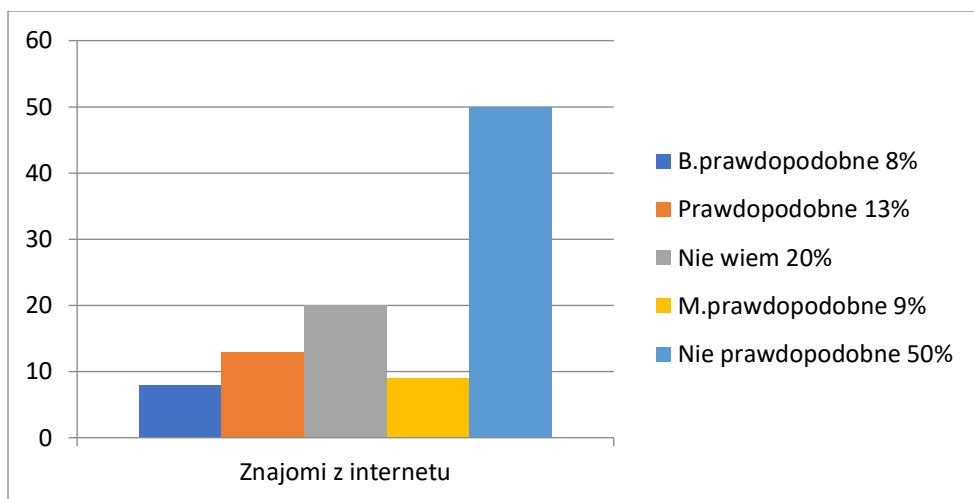
- kłótnie rodziców
- śmierć bliskiej osoby
- rozstanie rodziców
- kłótnie z rówieśnikami

Zaufanie do innych:

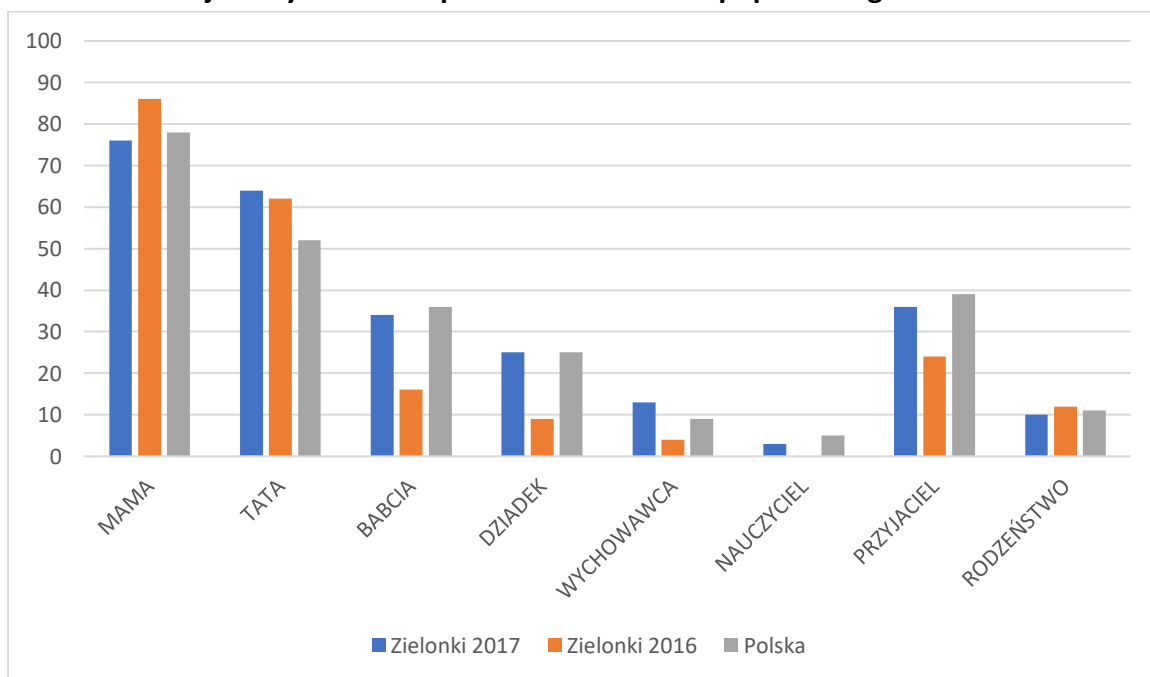
W pytaniu dotyczącym tego do kogo młodzi ludzie mogą udać się w przypadku kłopotów wyniki są następujące:

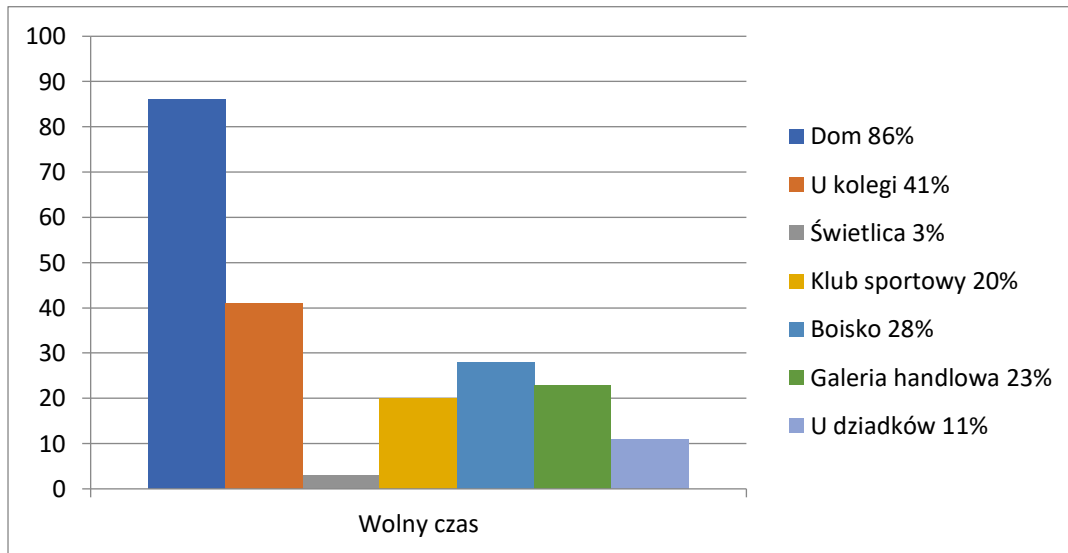
Zaufanie do najbliższych osób w porównaniu do roku poprzedniego:

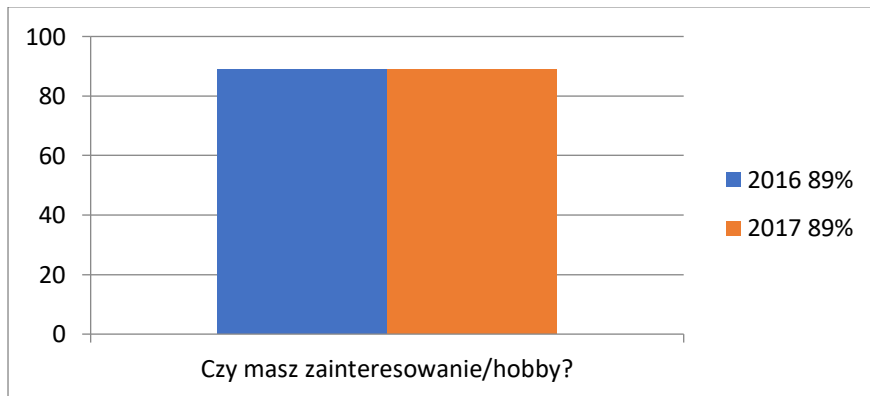
Jak pokazuje powyższy wykres w stosunku do roku poprzedniego zaufanie dzieci do osób dla nich najbliższych znacząco wzrosło. Na uwagę zasługuje zwłaszcza wzrost zaufania do wychowawców, które w roku 2016 deklarowało 4% badanych a w 2017 aż 13%.

Zainteresowania i hobby

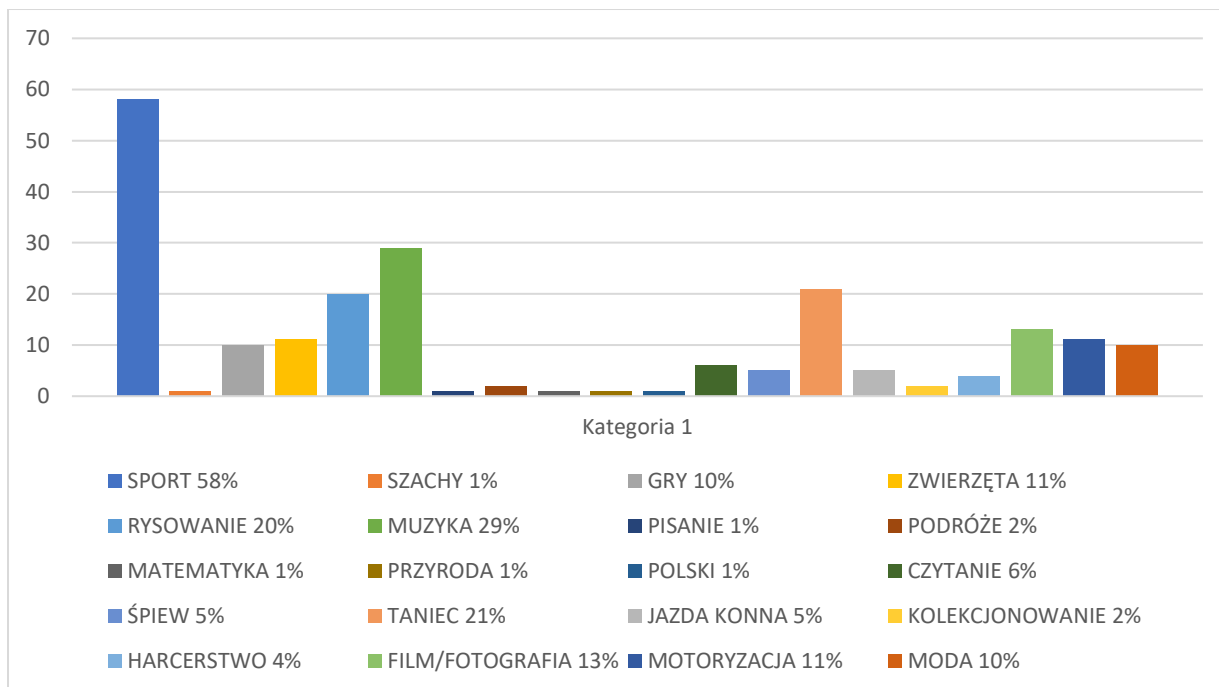
Gdzie młodzież spędza wolny czas:

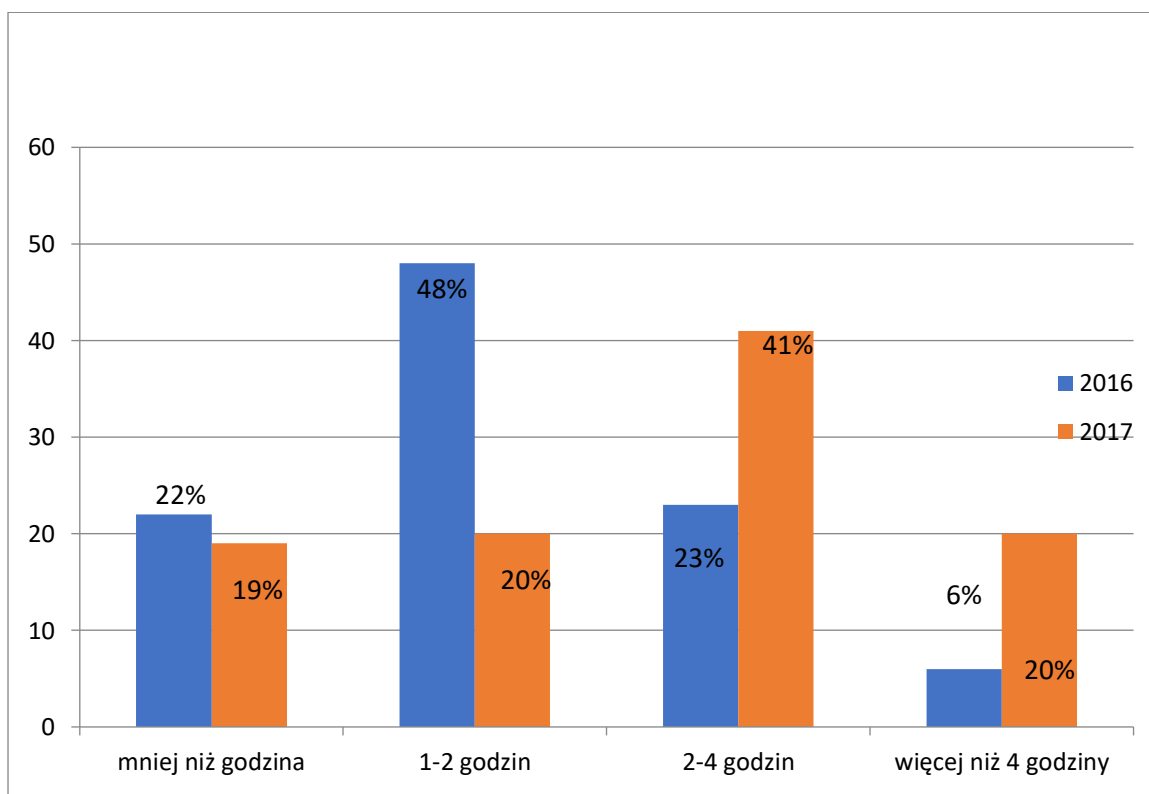
Zainteresowania i hobby:

Rodzaj zainteresowań i hobby wymieniane najczęściej przez młodzież (jedna osoba mogła wskazać kilka różnych więc procenty nie sumują się do 100):

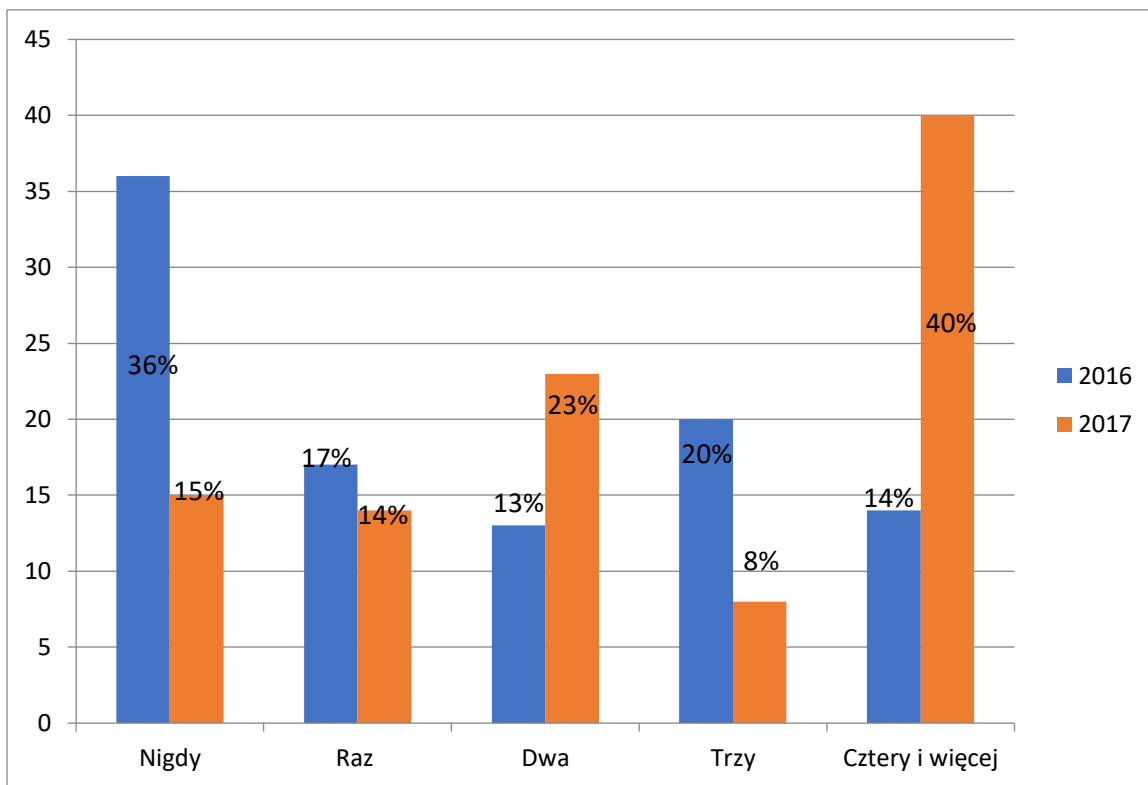

Czas poświęcony na hobby:

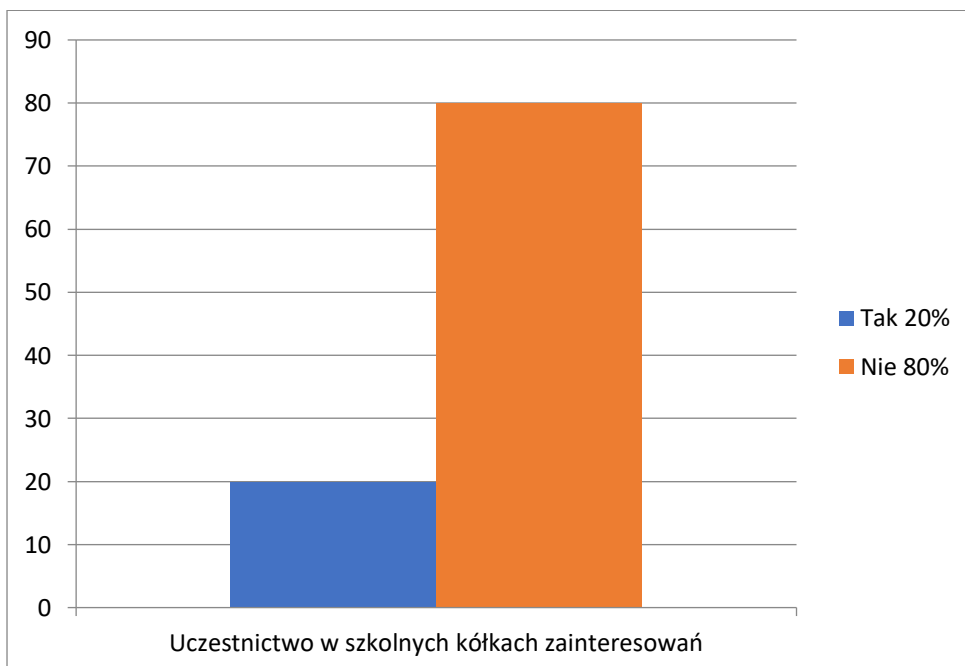
Jak widać, dzieci zaczęły poświęcać zdecydowanie więcej czasu na swoje hobby w porównaniu do roku poprzedniego. Jest to bardzo budujące zjawisko.

Zajęcia pozaszkolne:

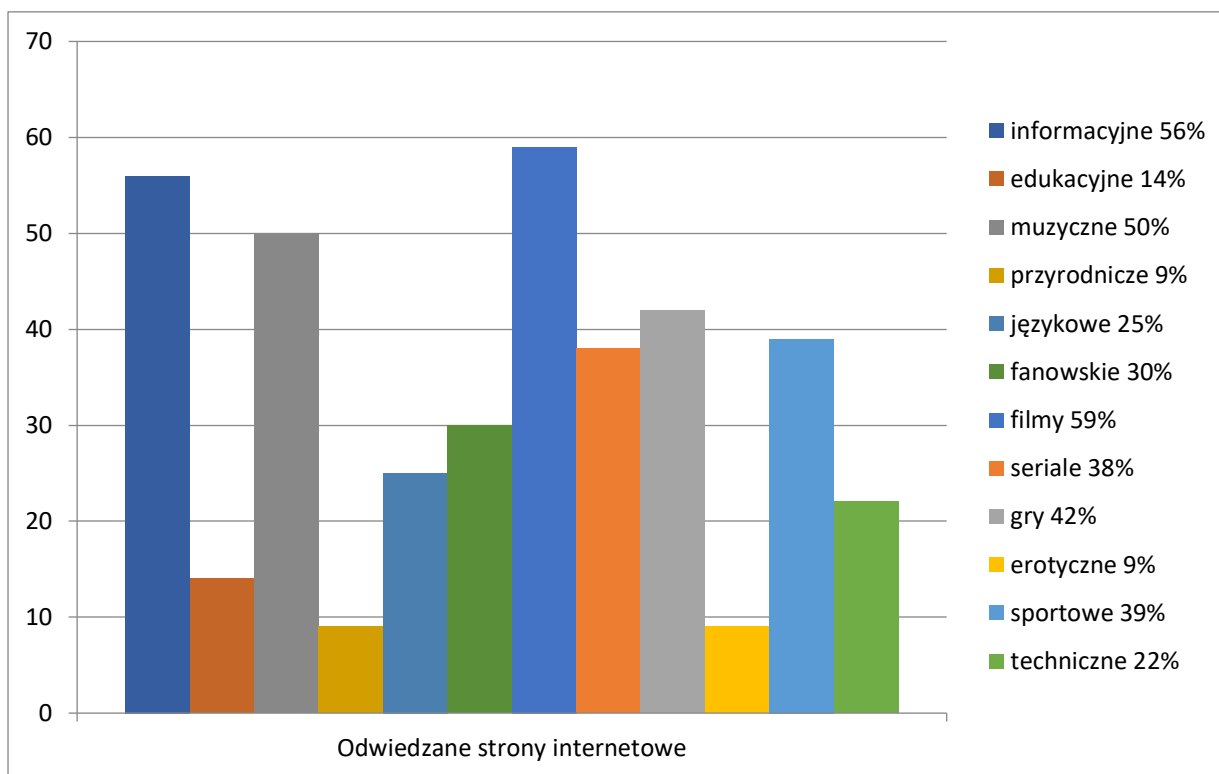
Powyższe porównanie wyraźnie pokazuje, że młodzież zaczęła spędzać na zajęciach pozaszkolnych więcej czasu niż w roku poprzednim.

Szkolne kółka zainteresowań:

Odwiedzane strony internetowe:

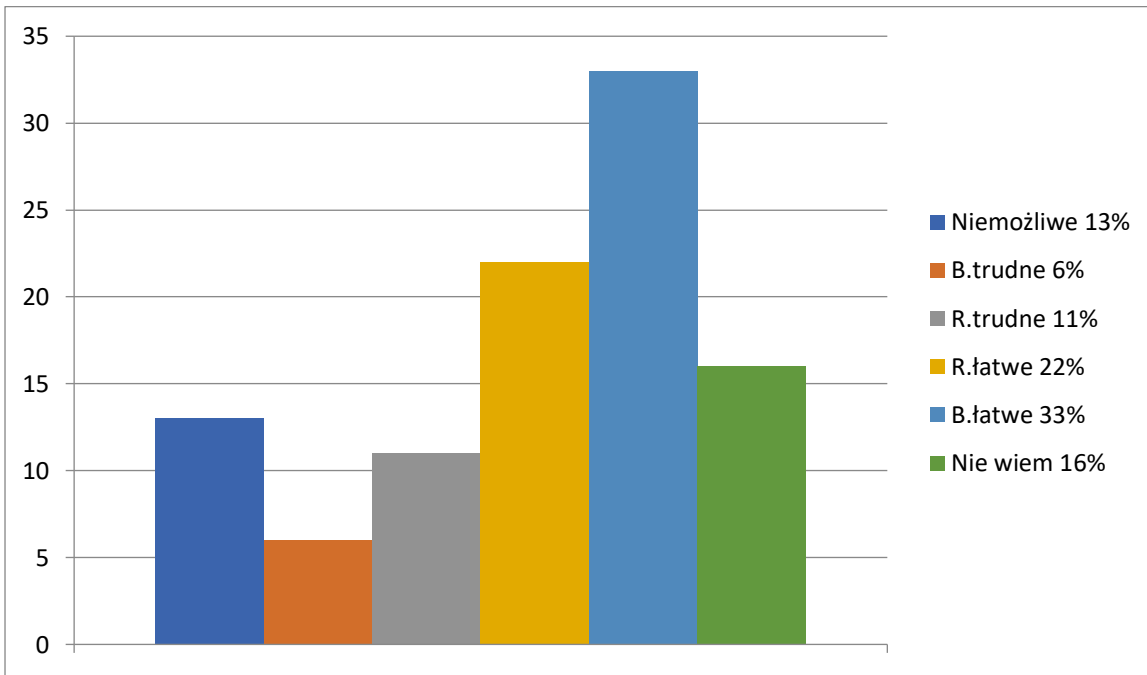

Według wyników ankiet uczniowie najczęściej odwiedzają strony informacyjne, słuchają muzyki oraz oglądają filmy. W badaniu nie uszczegółowiono jakie filmy najczęściej oglądają.

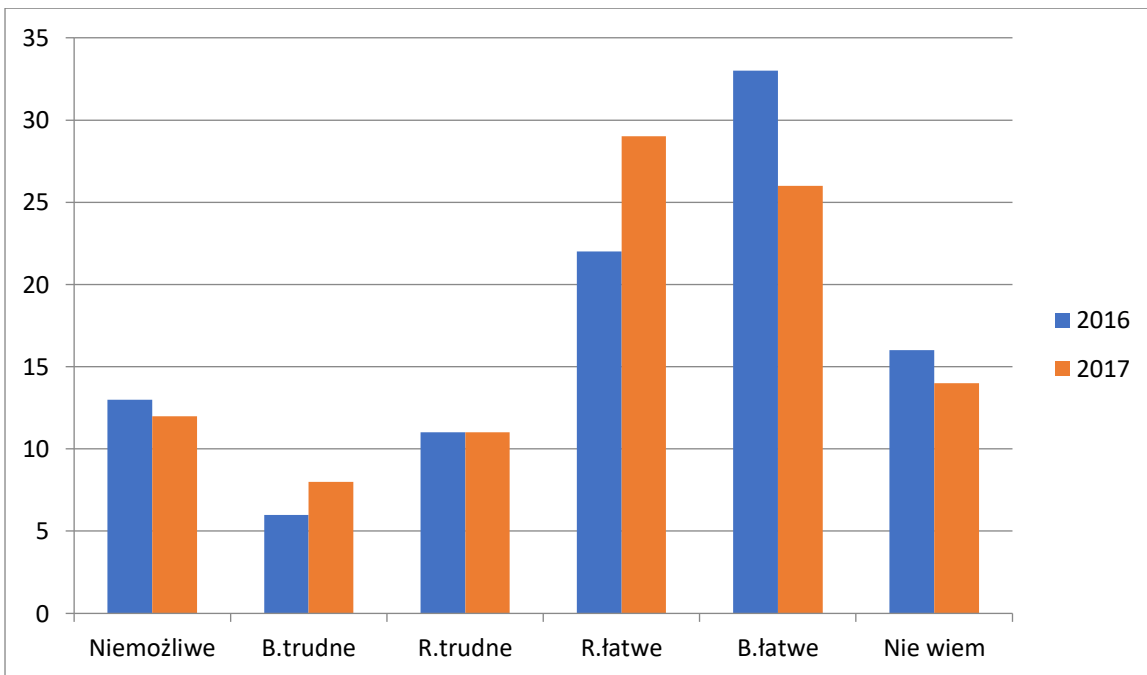
Na podstawie rozmów z pedagogami, można zaryzykować twierdzenie, że zanizona jest ilość wskazań na strony erotyczne. Wychowawcy twierdzą, że część dzieci wykazuje cechy rozbudzenia erotycznego, czego powodem może być oglądania pornografii.

Substancje psychoaktywne

Trudność w zdobyciu papierosów:

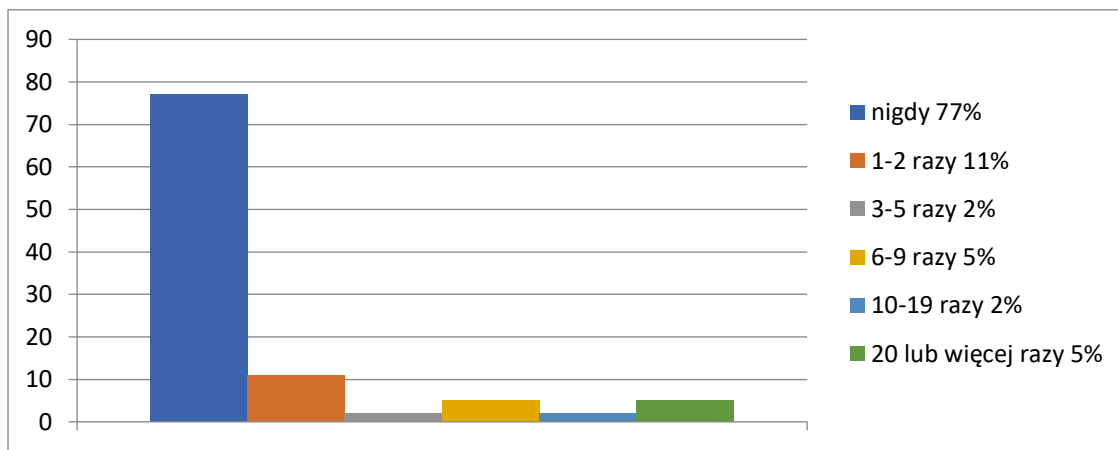
Wyniki te uległy znacznej zmianie w porównaniu z wynikami uzyskanymi w badaniu trzy lata temu. W pojęciu młodzieży ankietowanej w 2017 roku zdobycie papierosów jest trudniejsze niż kiedy pytano ich rówieśników trzy lata temu:

Jak widać stan nie uległ znaczącej zmianie w ciągu roku.

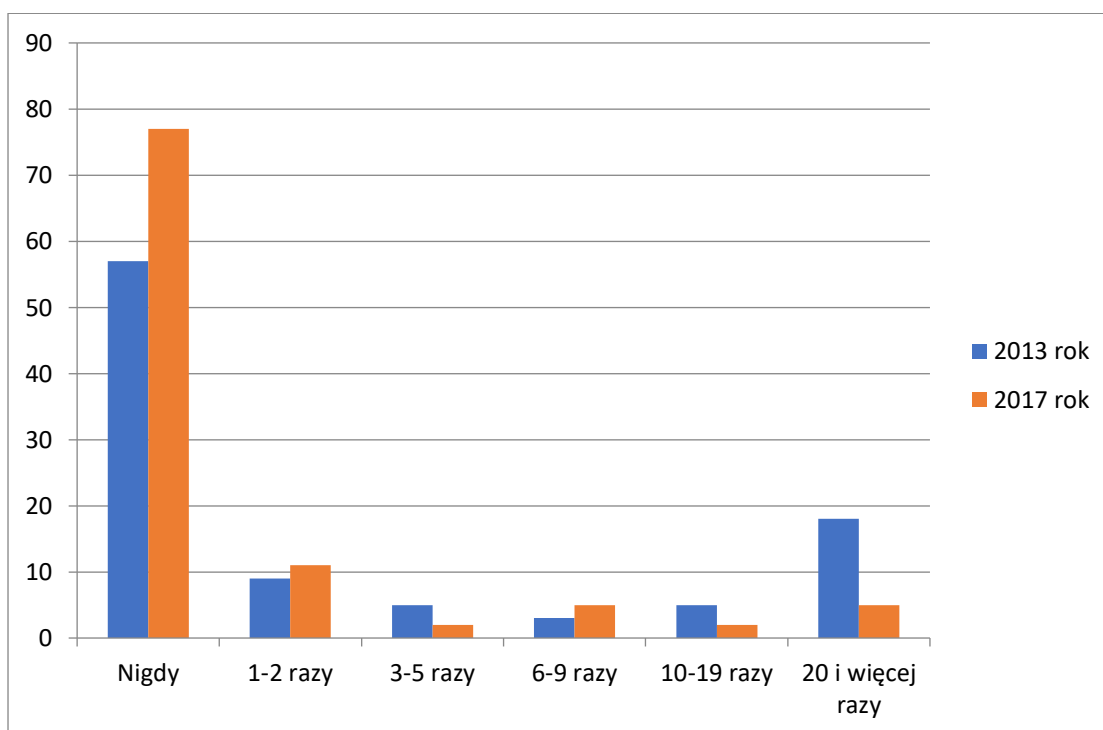
Palenie papierosów:

Odpowiedzi na pytanie o to ile razy w ciągu życia młodzież sięgała po papierosy wyglądają następująco:

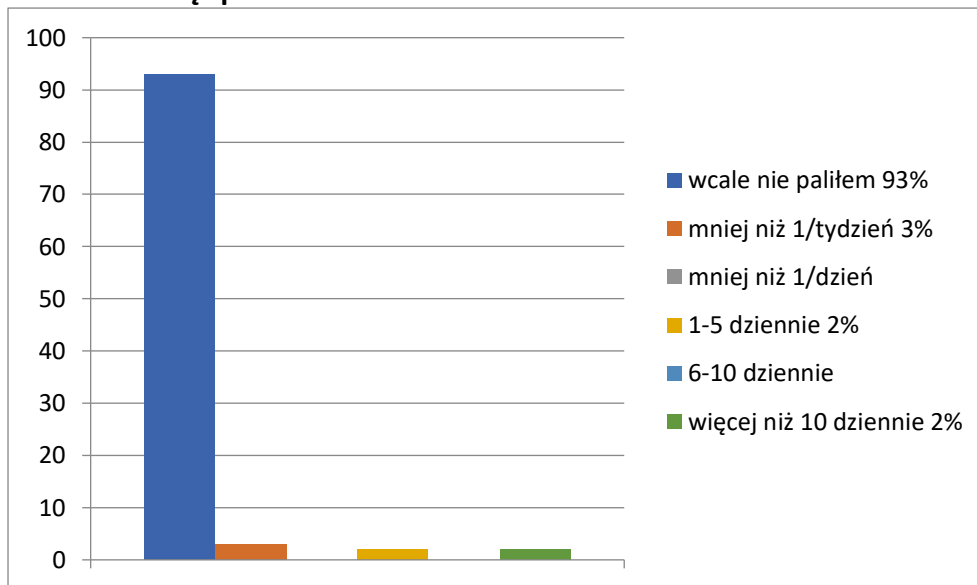

Jest to wynik zdecydowanie lepszy niż osiągnięty w badaniu młodzieży w całej Polsce. W badaniu ESPAD z 2015 roku 56% badanych nigdy nie paliła w Zielonkach jest to aż 77%.

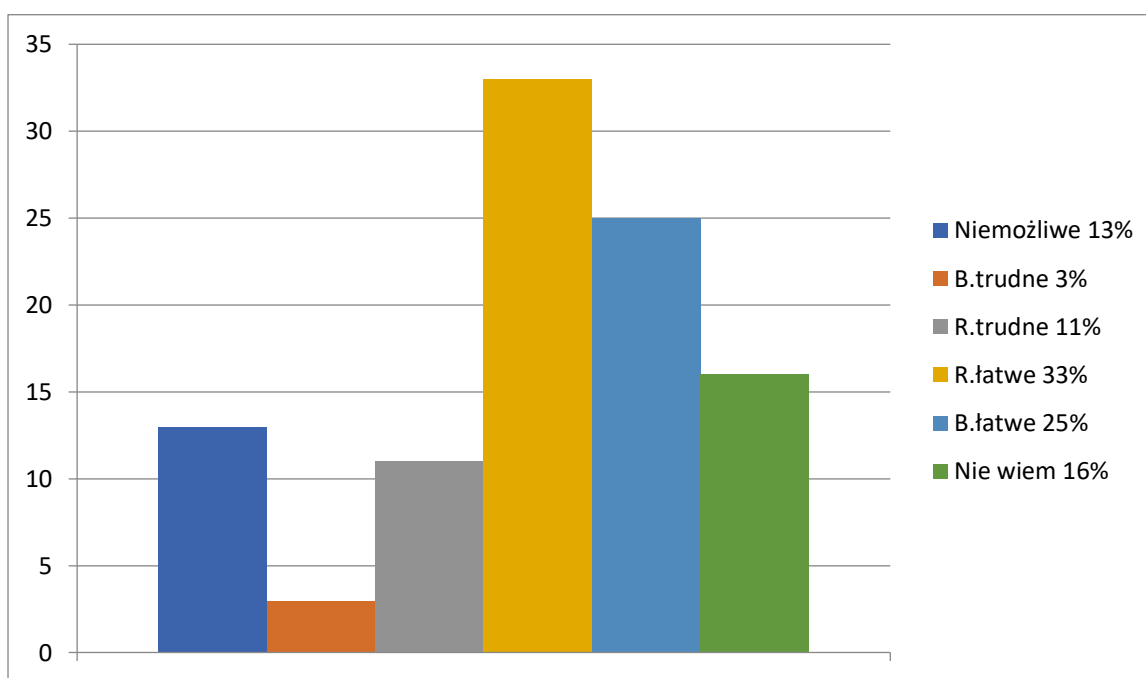
Podobnie ma się sytuacja, jeśli porównamy wyniki z badania w gminie Zielonki z lat poprzednich:

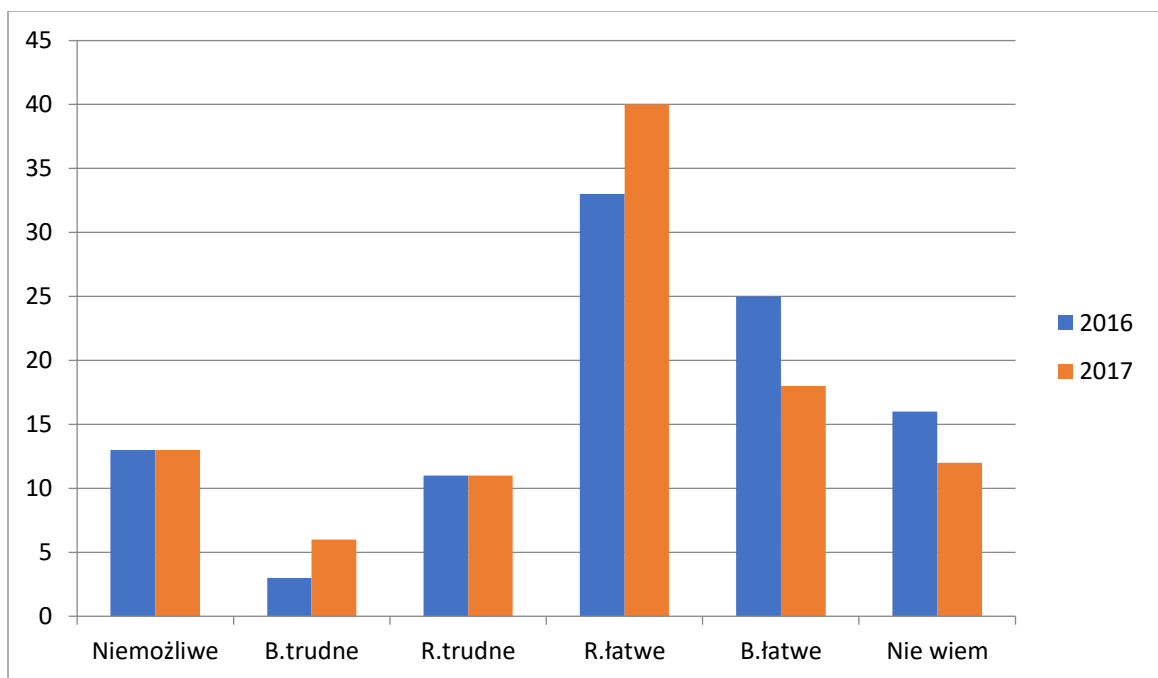
Palenie miesiąc przed badaniem:

Trudność w zdobyciu alkoholu:

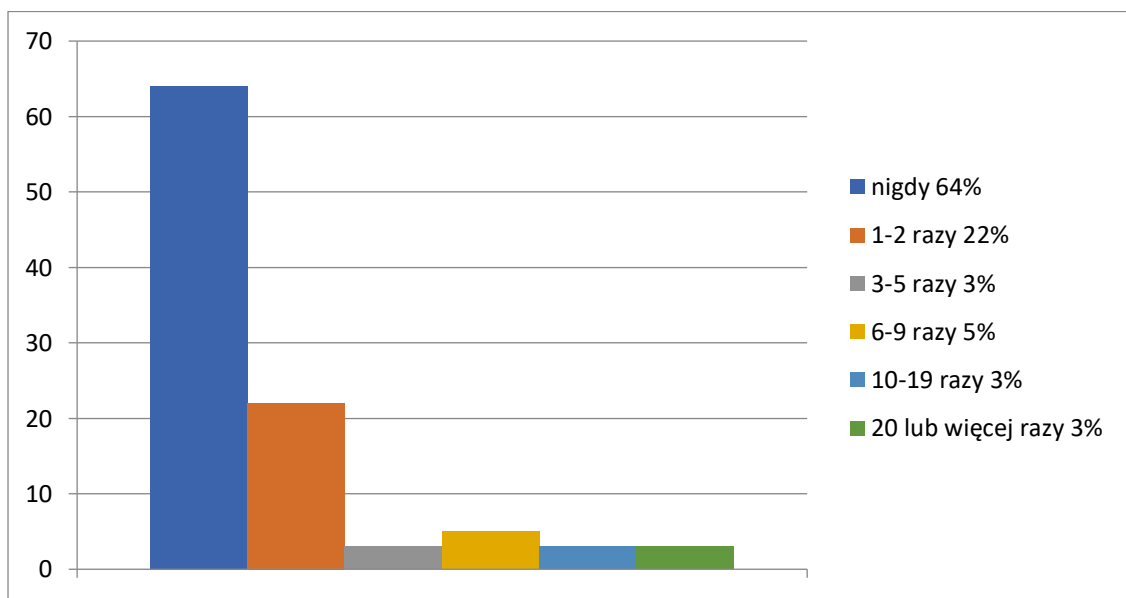

Wyniki te uległy znacznej zmianie w porównaniu z wynikami uzyskanymi w badaniu trzy lata temu. W pojęciu młodzieży ankieterowanej w 2017 roku zdobycie alkoholu tak jak papierosów w poprzednim pytaniu nie zmieniło się znacząco w porównaniu z rokiem poprzednim:

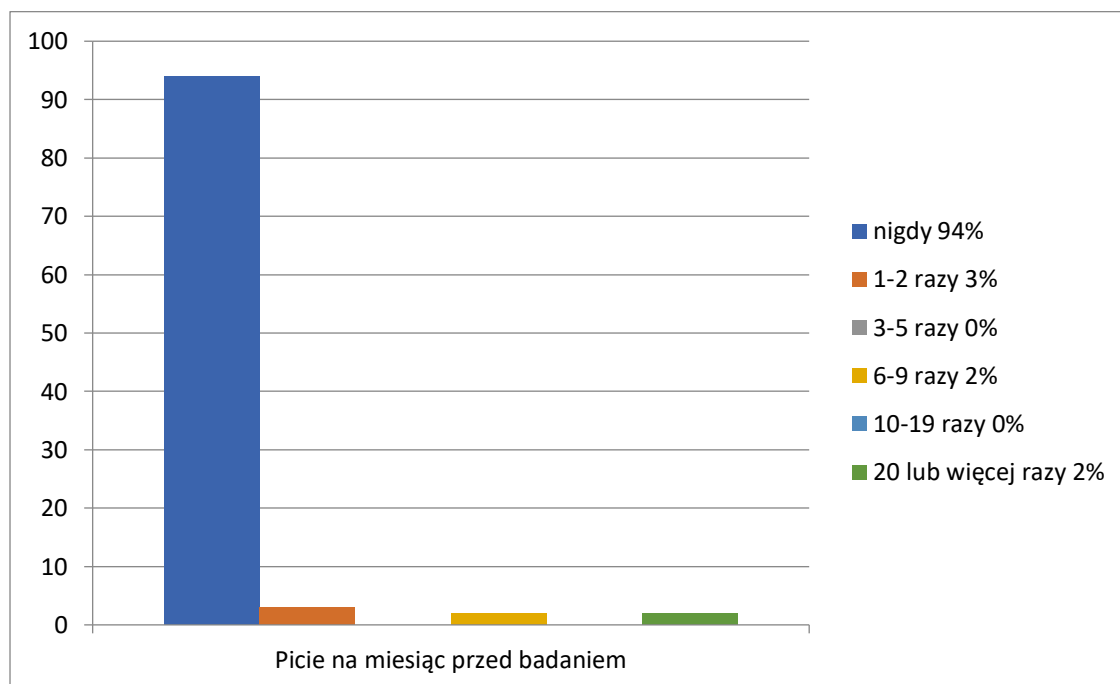
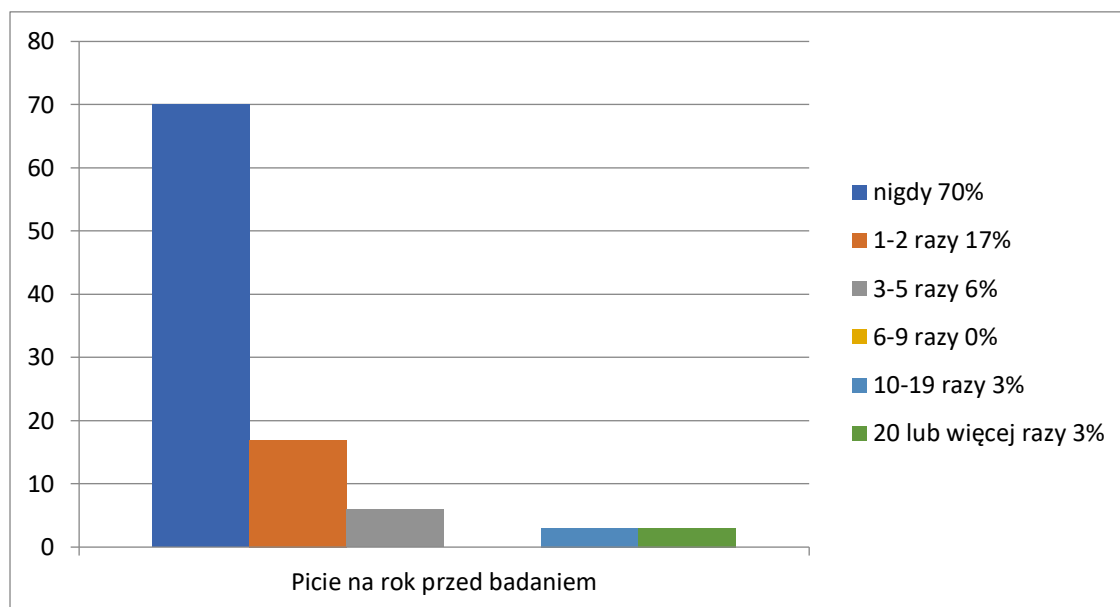
Picie alkoholu:

Odpowiedzi na pytanie o to ile razy w ciągu życia młodzież sięgała po alkohol wyglądają następująco:

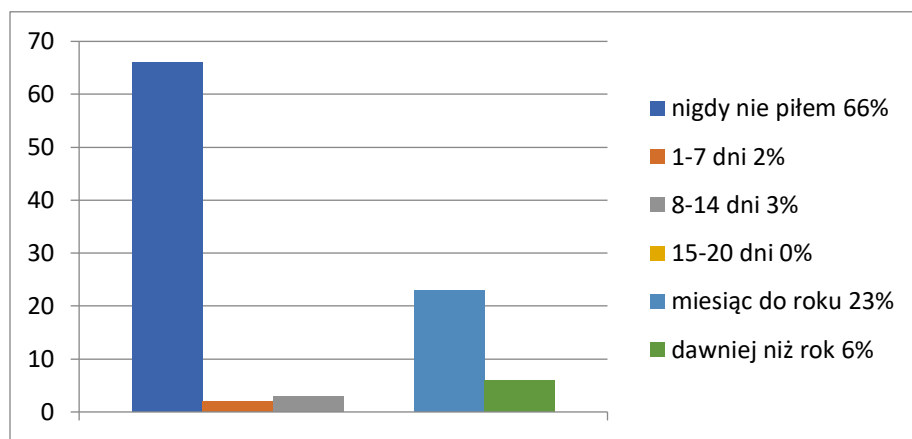

Jest to wynik zdecydowanie lepszy niż osiągnięty w badaniu młodzieży w całej Polsce. W badaniu ESPAD z 2015 roku 17% badanych nigdy nie piła alkoholu w Zielonkach jest to aż 64%.

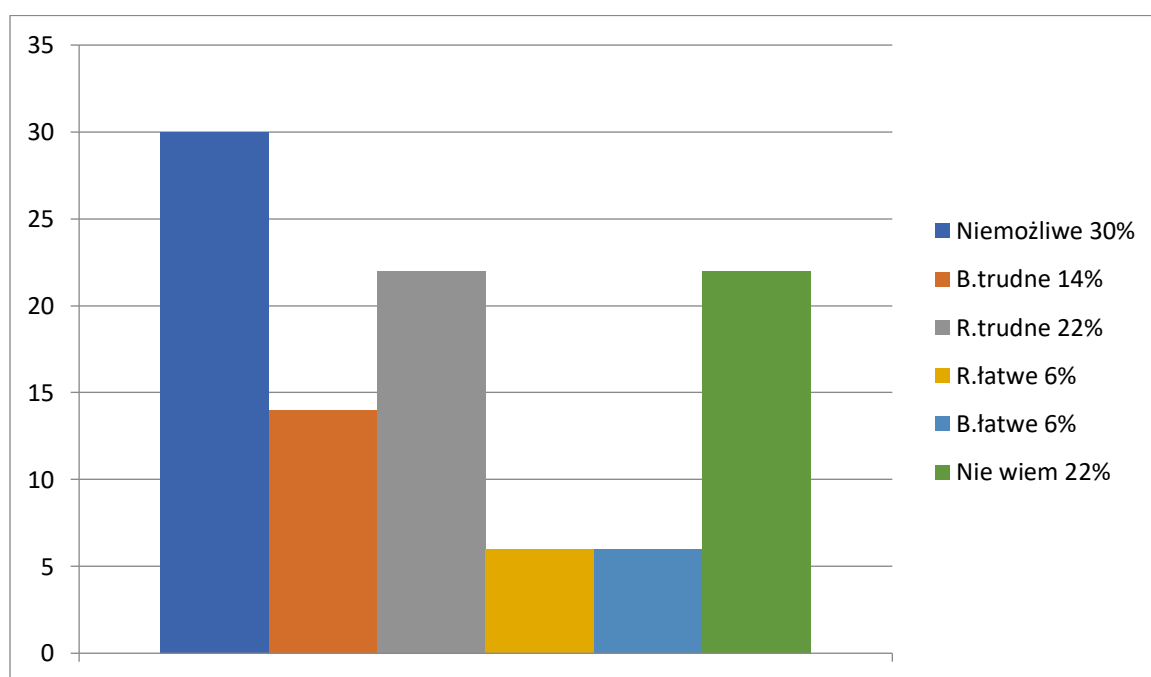
Picie na rok i miesiąc przed badaniem:

Ostatni kontakt z alkoholem:

Trudność w zdobyciu narkotyków:

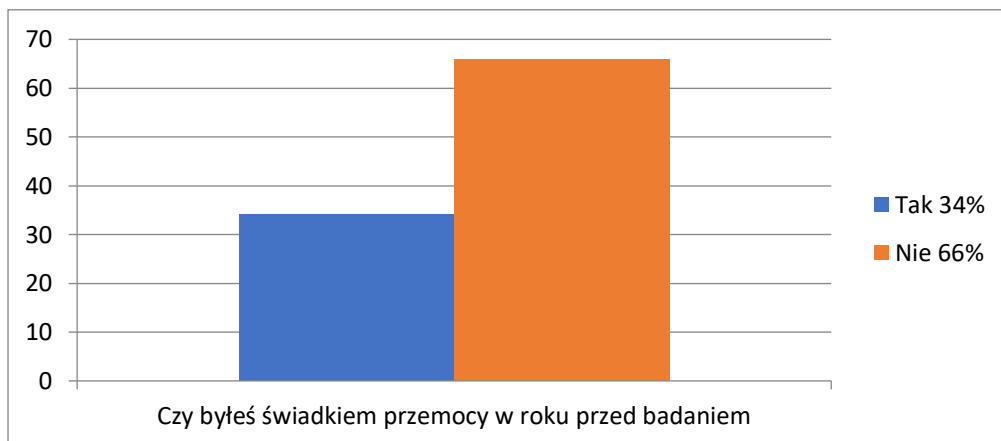

Używanie narkotyków:

Żadna z badanych osób nie zadeklarowała nawet jednorazowego kontaktu z narkotykami.

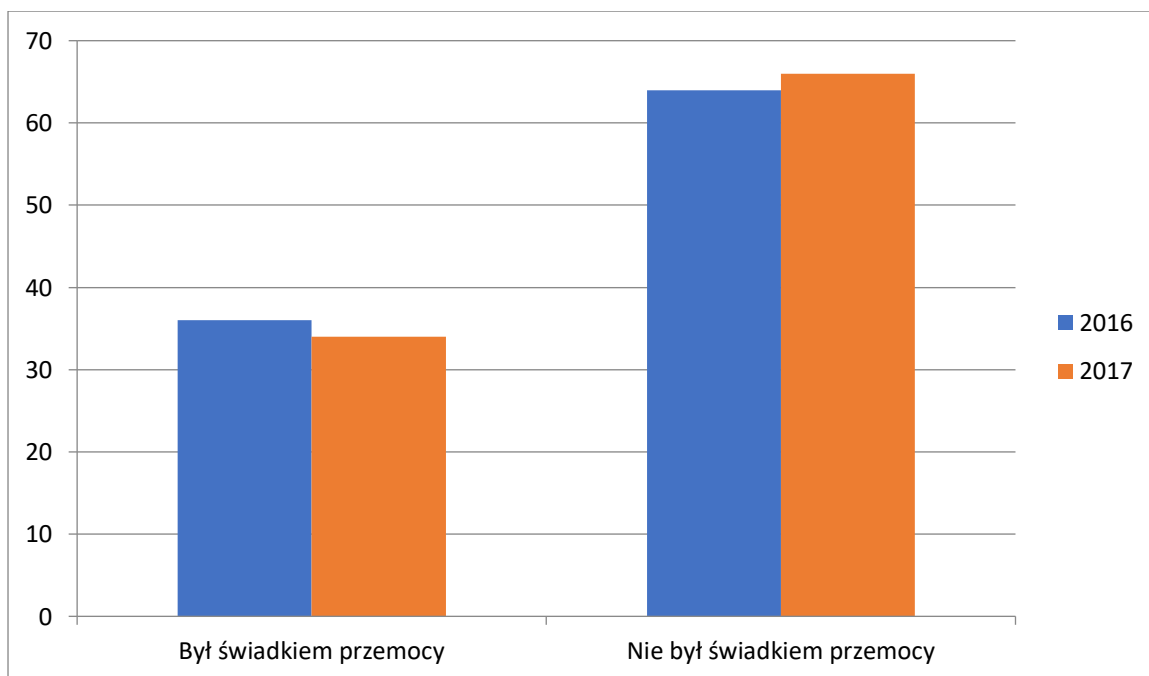
Przemoc:

Kontakt z przemocą w roku poprzedzającym badanie:

Jako miejsca, gdzie ten kontakt miał miejsce podano m.in.:

- ulice
- boisko sportowe
- szkoła (często z komentarzem o przemocy psychicznej używanej przez rówieśników)
- dom
- Internet (również z komentarzem o przemocy psychicznej)

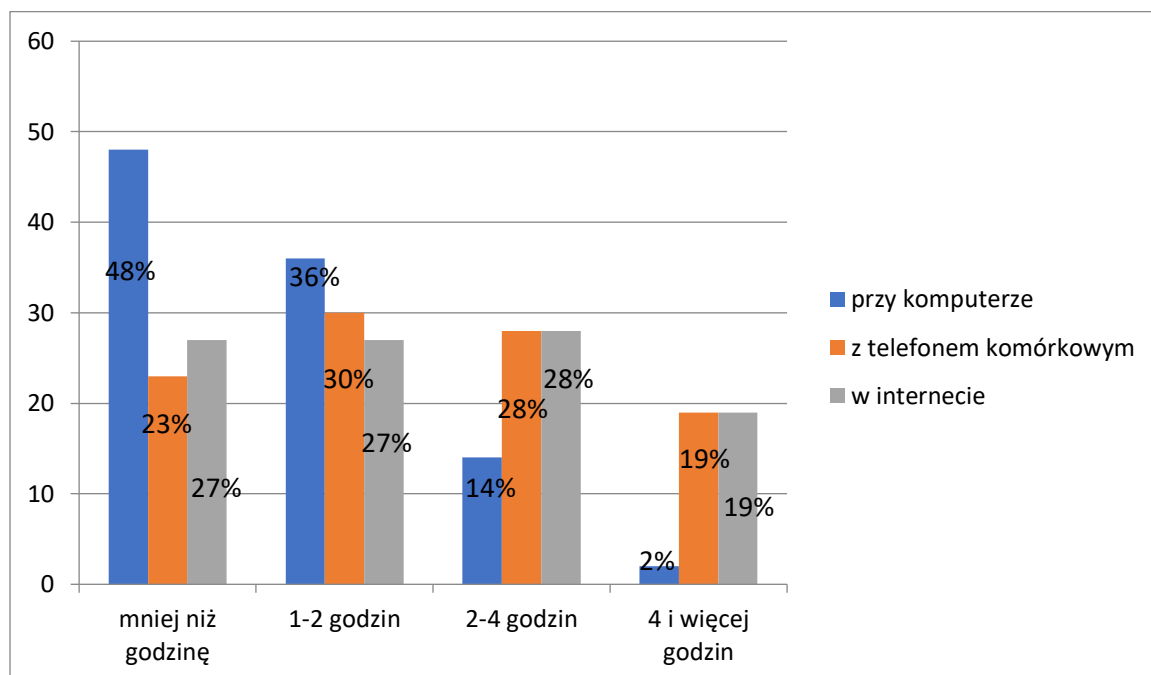

W porównaniu z wynikami uzyskanymi w poprzednim badaniu można mówić o delikatnej tendencji spadkowej, jeśli chodzi o pojawiającą się w świecie młodzieży przemoc.

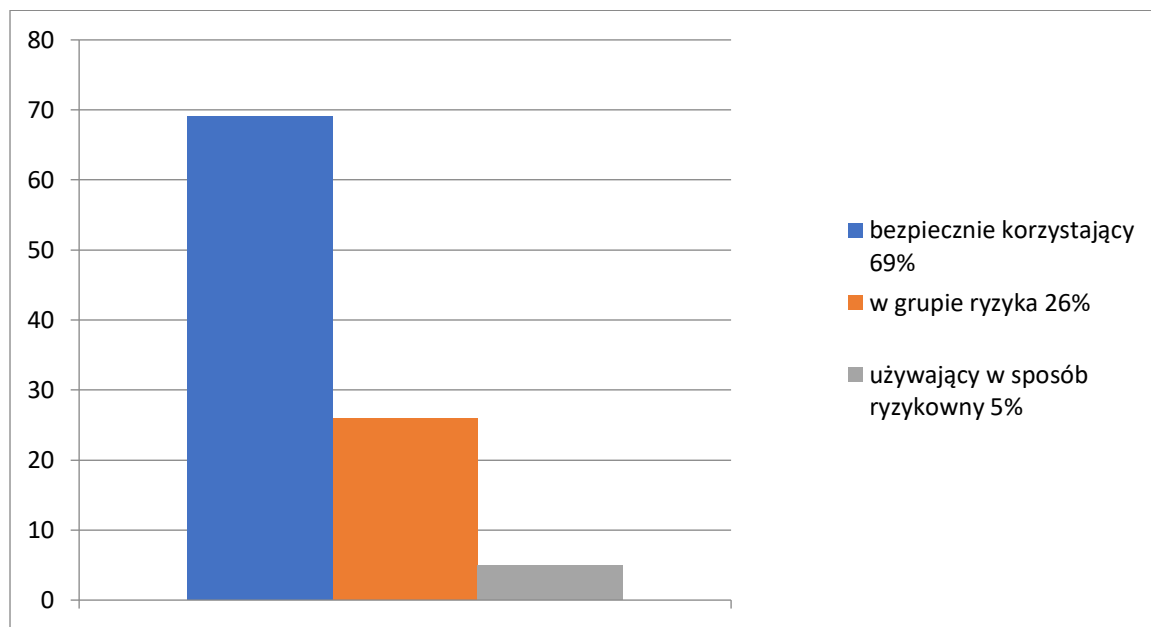

Nowoczesne technologie

Czas spędzany w świecie wirtualnym dziennie:

Ryzykowne używanie nowoczesnych technologii (zwłaszcza Internetu):

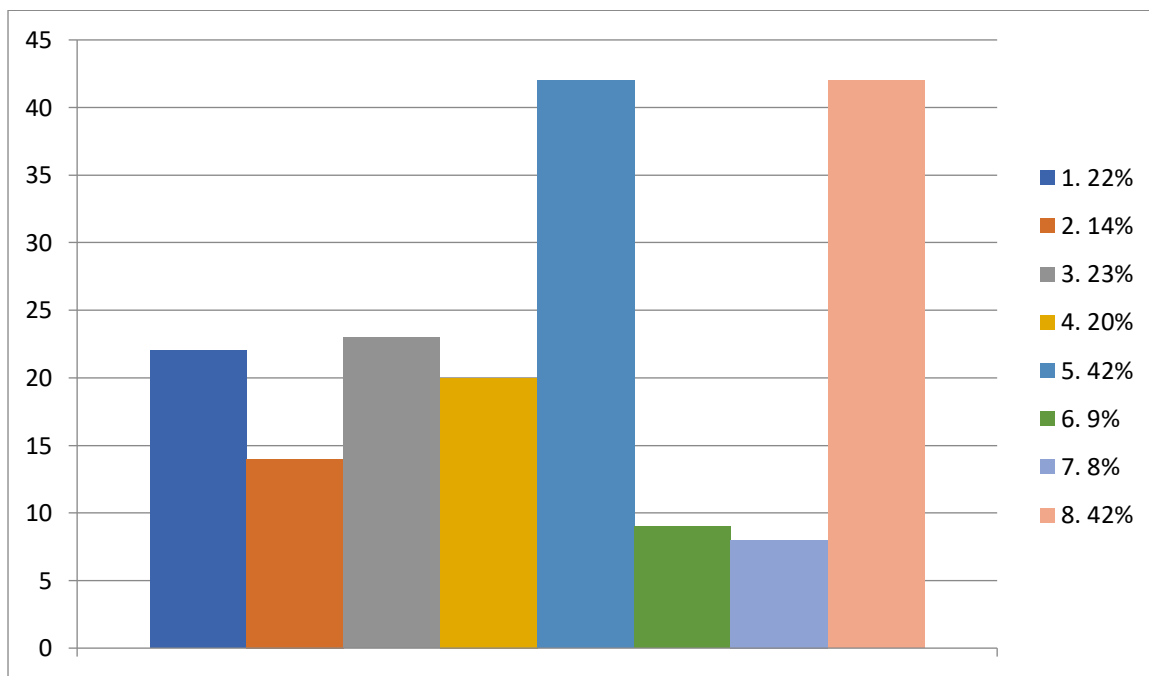

Wynik ten nie zmienił się od badań przeprowadzonych podczas realizacji programu profilaktycznego CUDER oraz od roku poprzedniego, co wskazuje na ustabilizowanie się zagrożenia.

Poszczególne wskaźniki ryzykownego użytkowania Internetu:

Aby określić poziom ryzykownego używania Internetu użyto kwestionariusza Kimberly – Young w wersji dopasowanej do grupy jaką jest młodzież szkolna. Poniżej podane są poszczególne wskaźniki:

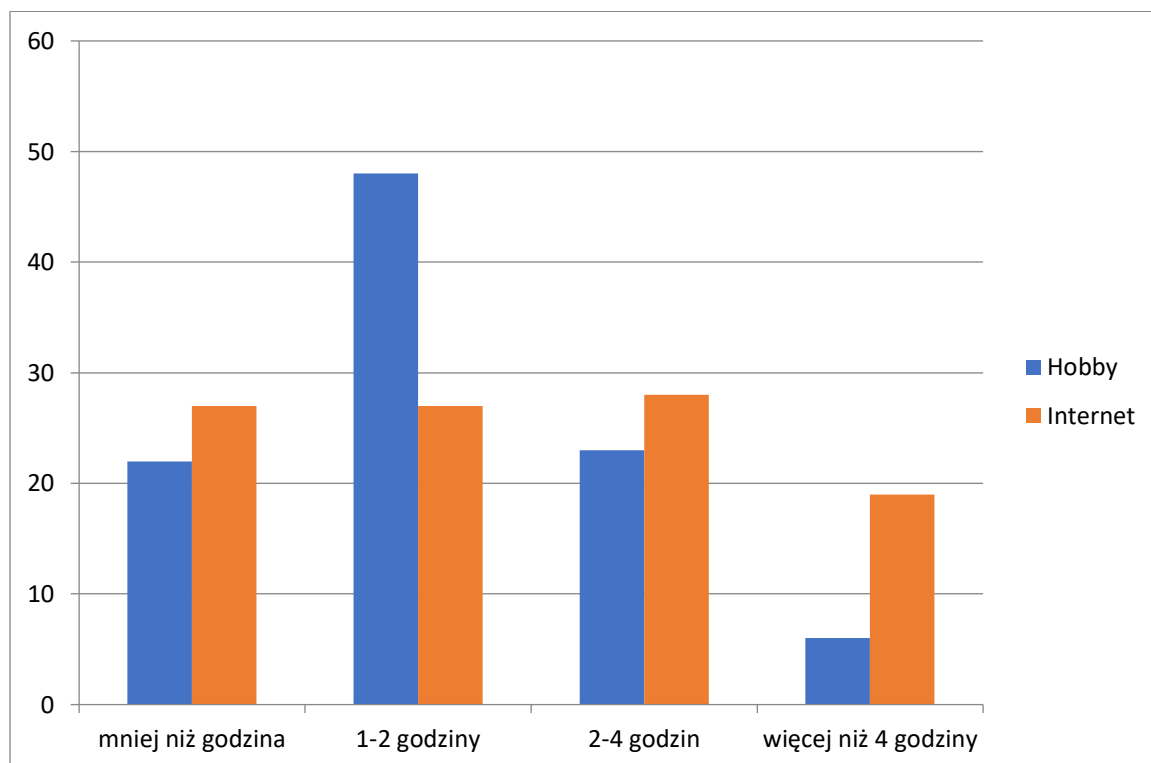
1. Czy czujesz, że jesteś bardzo zainteresowany/a Internetem (uporczywie myślisz o byciu w sieci)?
2. Czy czujesz potrzebę poświęcania na korzystanie z Internetu coraz więcej czasu?
3. Czy próbowałeś/łaś ograniczyć czas spędzany w sieci i nie potrafiłeś tego zrobić?
4. Czy czułaś/łeś niepokój, wahania nastroju, przygnębienie lub rozdrażnienie, gdy próbowałeś ograniczyć lub przerwać korzystanie z Internetu?
5. Czy pozostajesz on-line dłużej niż planowałeś/łaś?
6. Czy ryzykujesz utratę relacji w realu (domu, szkole) z powodu używania Internetu?
7. Czy oszukałaś/łeś kogoś, aby ukryć problem wzrastającego zainteresowania Internetem?
8. Czy używasz Internetu jako sposobu na ucieczkę od problemów lub sposobu na poprawę nastroju?

Jak widać największym problemem i ryzykiem jakie podejmują młodzi ludzie w Internecie jest brak kontroli nad czasem jaki spędzają w sieci oraz używanie Internetu jako ucieczki od problemów. Może to prowadzić do poważnych problemów z uzależnieniem behawioralnym włącznie.

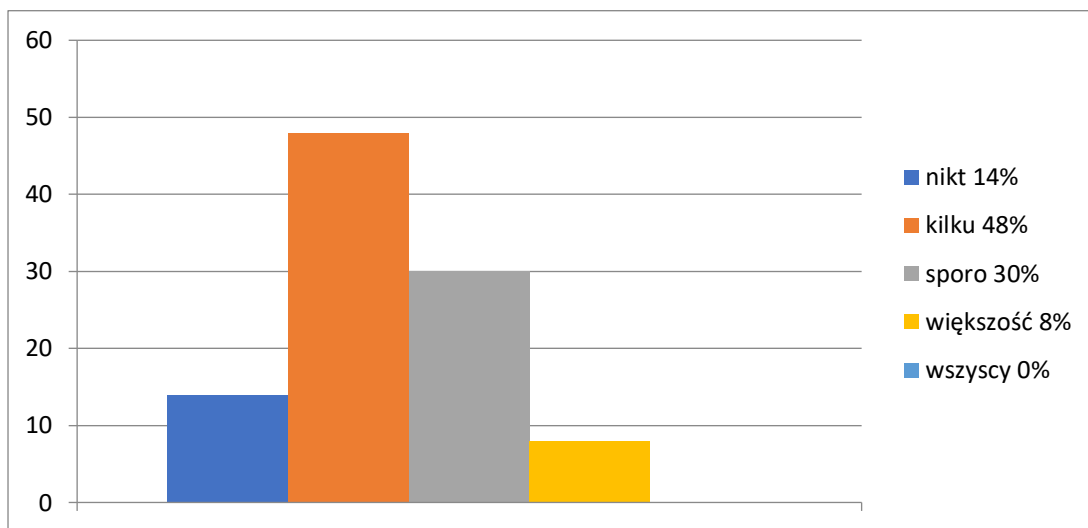
Czas w Internecie a hobby:

Poniżej znajduje się porównanie tego, ile czasu młodzież poświęca na swoje hobby a czasu spędzonego w Internecie:

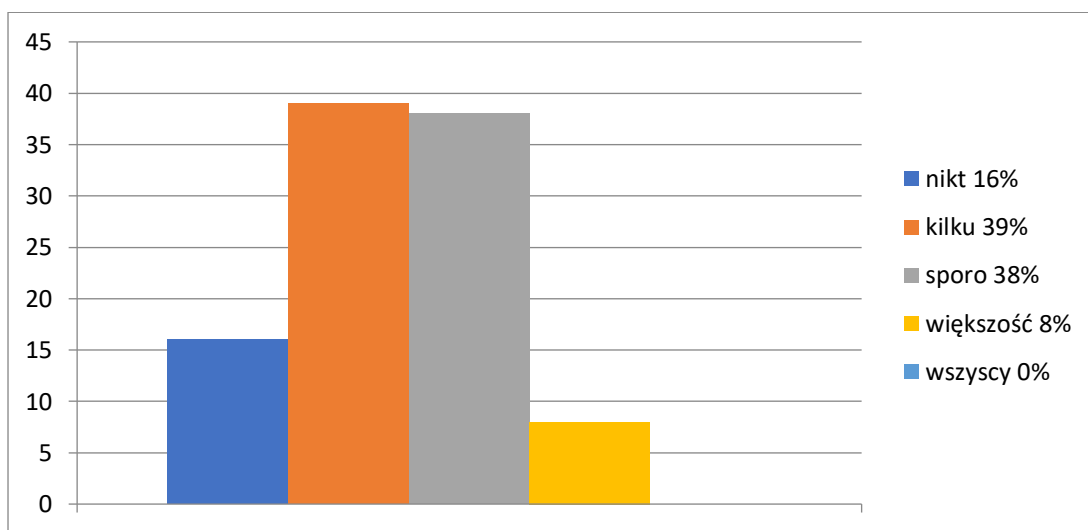

Przekonania normatywne

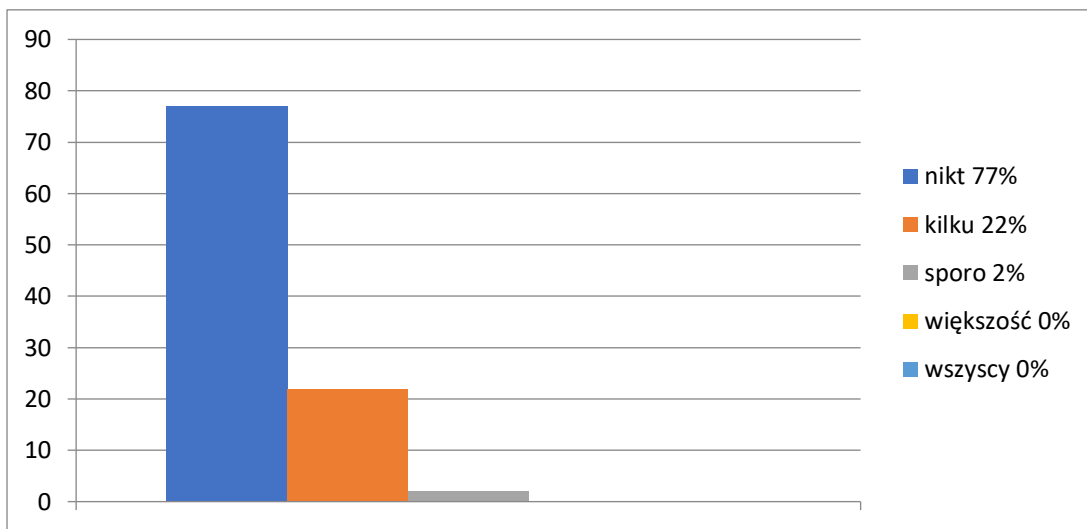
Znajomi palący papierosy:

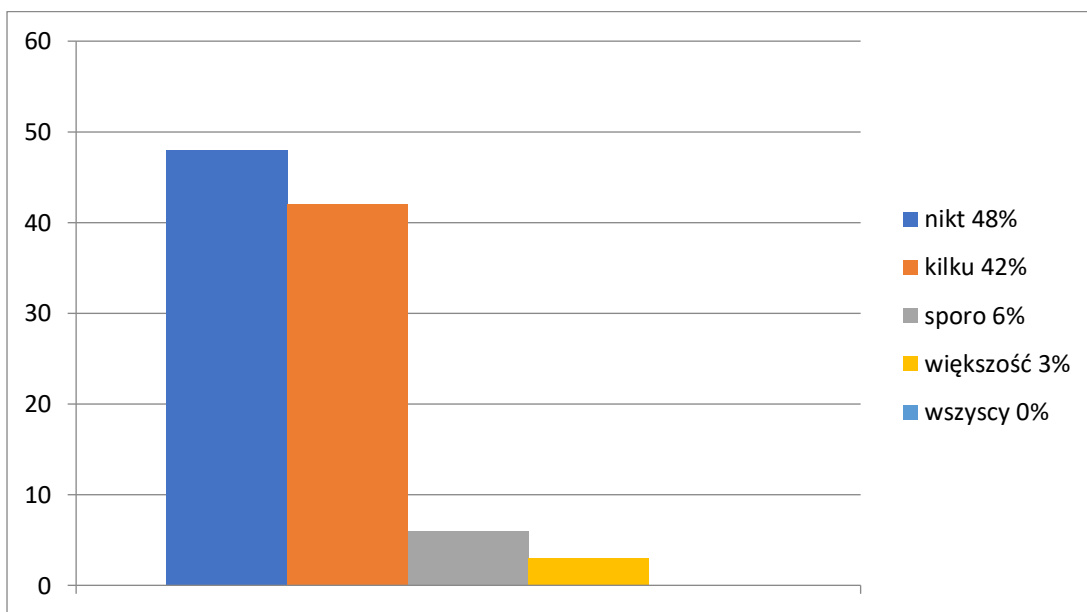
Znajomi pijący alkohol:

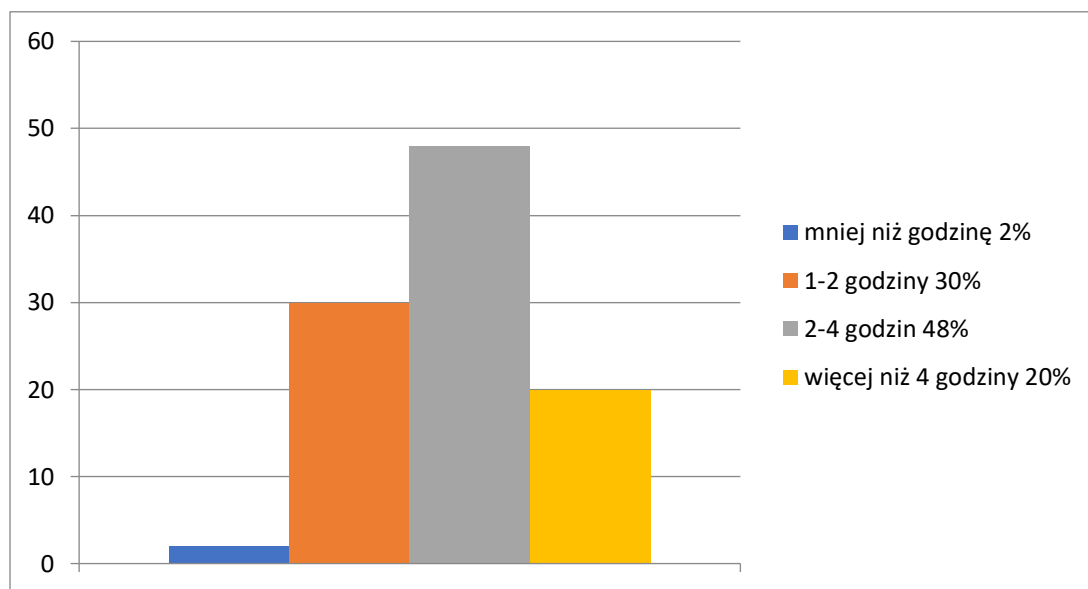
Znajomi używający narkotyków:

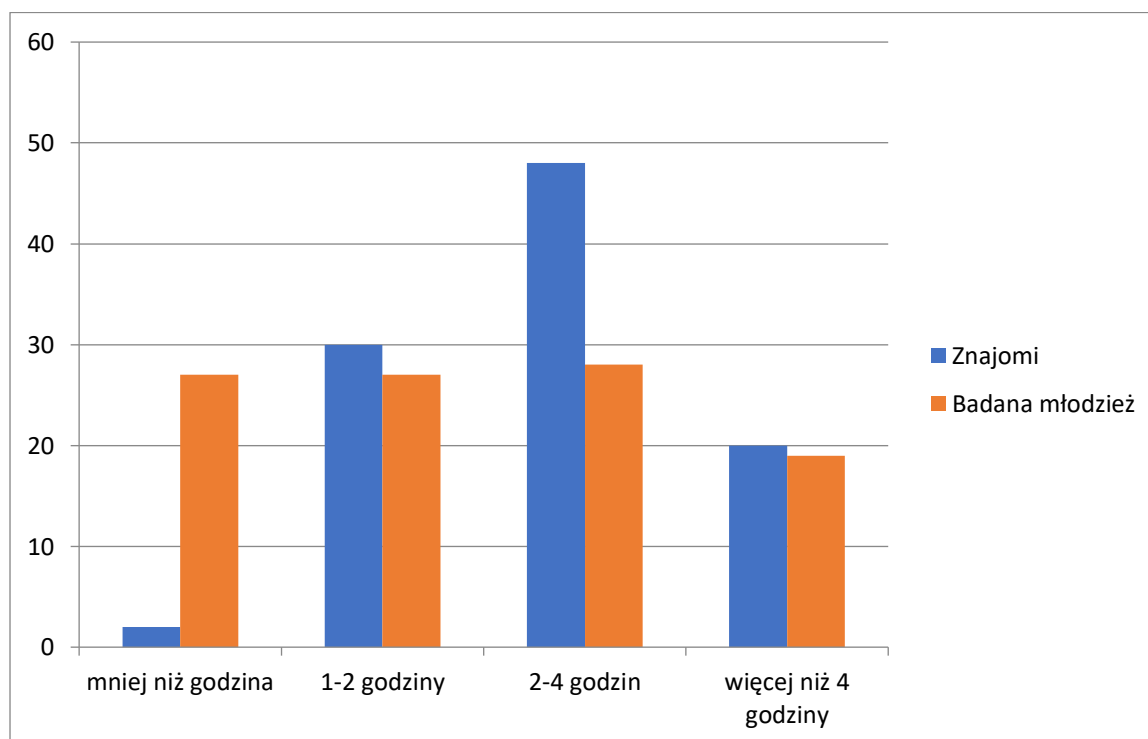
Znajomi używający przemocy:

Czas spędzany przez znajomych w Internecie:

Czas spędzany w Internecie przez młodzież a ich opinie o znajomych:

Młodzież ma tendencje do przeszacowania ilości czasu spędzanego przez swoich rówieśników w Internecie.

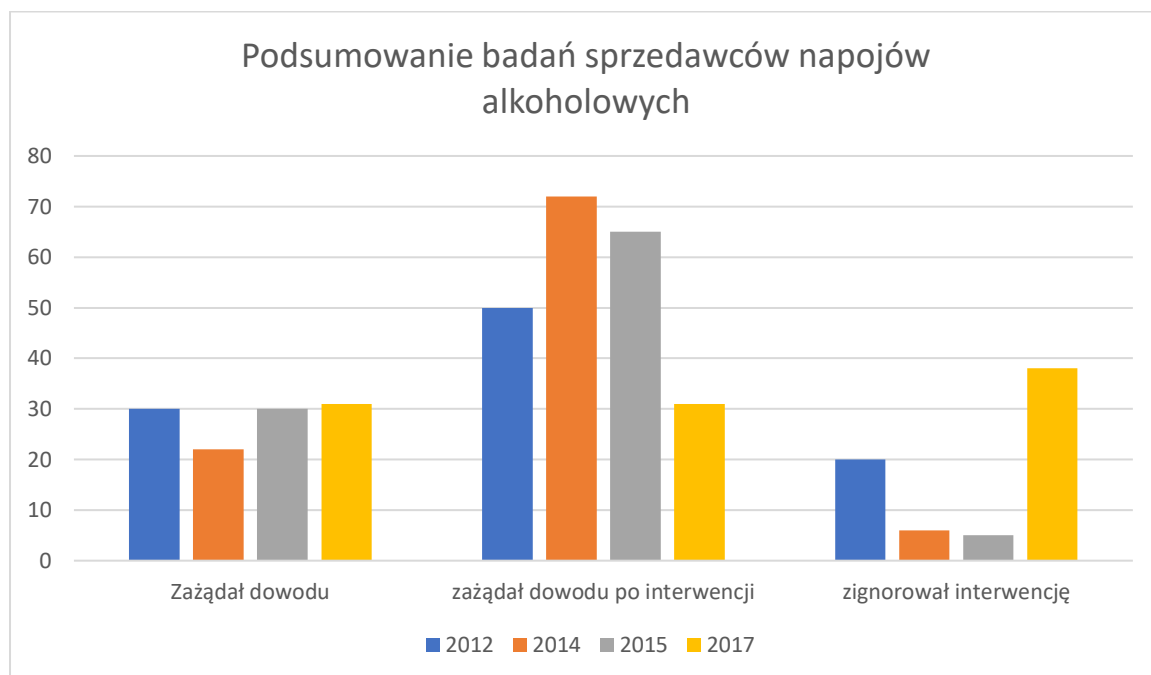
Eksperci czyli wynik wywiadów z ekspertami

Oprócz badania ankietowego dzieci, w roku 2018 przeprowadzono również badanie dorosłych ekspertów, metodą wywiadu..

W badaniu ekspertów skorzystano z kwestionariusza, w którym znalazły się między innymi poniższe pytania:

1. Czy w swojej pracy zawodowej Pani/Pan miał/a kontakt z osobami funkcjonującymi na terenie naszej gminy stosującymi substancje psychoaktywne (narkotyki)? Jakże to substancje?
  - Na terenie gminy eksperci zwracają uwagę na występowanie w niewielkich ilościach, marihuany – czasami z własnych hodowli przydomowych,
  - głównym środkiem psychoaktywnym stwarzającym zagrożenie jest alkohol
  - nielegalne substancje dostarczane są głównie z terenu Krakowa

2. Czy według Pani/Pana wiedzy obecnie występują problemy narkotykowe lub związane ze współczesnymi zagrożeniami (m.in. internetowe zagrożenia, problemy cywilizacyjne itp.) na terenie naszej gminy?
  - Problemem wskazywanym najczęściej jest nieumiejętne korzystanie z internetu przez młodych ludzi
  - Wirtualne prześladowanie
  - Zagrożeniem związanym z chemicznymi substancjami jest obecność dealerów narkotykowych na terenie parku w Zielonkach
  - Zagrożeniem jest również wandalizm występujący na terenie gminy – za przyczynę policjant podaje brak zajęć zorganizowanych dla młodzieży po szkole
  - Utrata kontaktu z rzeczywistością przez przeniesienie się do świata wirtualnego
  - Dzieci izolują się od świata przez ciągłe korzystanie z gier komputerowych
  - Tworzenie się podziałów ekonomicznych pomiędzy dziećmi z rodzin zamożnych, nowo przybyłych do gminy a resztą
  - Schematyzacja edukacji, tzn. uczenie zdania egzaminu, bez refleksji nad przyswajaną wiedzą, bez zastosowania we własnym otoczeniu.
  - Globalizacja, mówiąca, że poczucie przynależności do wspólnoty lokalnej jest niemożliwe. Problem ten widoczny jest w sytuacjach, kiedy nikt nie przeciwstawia się niszczeniu dobra wspólnego.

3. Czy spotkał/a się Pan/Pani z problemem przemocy rówieśniczej lub domowej dotyczącej młodzieży naszej gminy?
  - dużo większym i częstszym zjawiskiem jest według ekspertów przemoc psychiczna stosowana głównie za pośrednictwem współczesnych mediów przez młodzież niż przemoc fizyczna
  - pracownik GOPS'u podaje również przypadek przemocy domowej – zaniedbanie dziecka przez pijącą matkę

4. Na jakie obszary Pani/Pana zdaniem należy zwrócić uwagę w pracy profilaktycznej na terenie gminy?
  - wszyscy pytani eksperci zwrócili uwagę na pracę z rodzicami jako bardzo potrzebny, niezbędny wręcz element profilaktyki

Rynek napojów alkoholowych, czyli dostępność alkoholu:

	Rok 2012	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2017
Zażądał dowodu	30%	22%	30%	31%
zażądał dowodu po interwencji	50%	72%	65%	31%
zignorował interwencję	20%	6%	5%	38%

Badanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Zielonki od 6 lat wypada podobnie ; tylko około 30 % sprzedawców sprawdza dokument osobie nie wyglądającej na pełnoletnią. Fakt, ten w połączeniu z bardzo niską frekwencją na organizowanych przez gminę szkoleniach dla sprzedawców alkoholu wskazuje na potrzebę intensywnych działań w kierunku zmiany tej sytuacji.

W grudniu 2016 roku Najwyższa Izba Kontroli opublikowała wynik kontroli: NIK o przeciwdziałaniu e–uzależnieniu dzieci i młodzieży, gdzie min wskazuje :

„Chociaż zjawisko e–uzależnienia nasila się i dotyka coraz młodszych użytkowników nowoczesnych technologii, problem ten nie spotyka się z należytą reakcją właściwych instytucji. Działania skontrolowanych instytucji, które powinny przeciwdziałać e–uzależnieniu dzieci i młodzieży, były przypadkowe i w ocenie NIK nie odpowiadały wystarczająco skutecznie na zagrożenia wynikające z rozwoju nowoczesnych technologii. „

W raporcie NIK wskazano na dobrą praktykę stosowaną w Gminie Zielonki w postaci programu „CUDER” realizowanego przez Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Zielonki.

Fragment wystąpienia NIK „ Stowarzyszenie zapewniło prowadzenie zajęć profilaktycznych przez zespoły pod kierownictwem przeszkolonych trenerów, posiadających potwierdzone kwalifikacje do pracy z dziećmi. Chociaż

nie wypracowano jeszcze bezpośrednich metod pomiaru efektywności programu CUDER, to z informacji otrzymanych ze szkół wynika, że po narzędzie to szkoły sięgają we własnym zakresie, już po zakończonej przez Stowarzyszenie realizacji programu, a więc tym samym uznały je za skuteczne. „

Z porównania skali występowania ryzykownych zachowań w gminie do średniej krajowej wynika, że realizowany w Gminie Zielonki kompleksowy program profilaktyczny dla uczniów, rodziców i wychowawców potwierdza swoją skuteczność w zmniejszaniu skali występowania wielu zachowań ryzykownych i wielu zagrożeń.

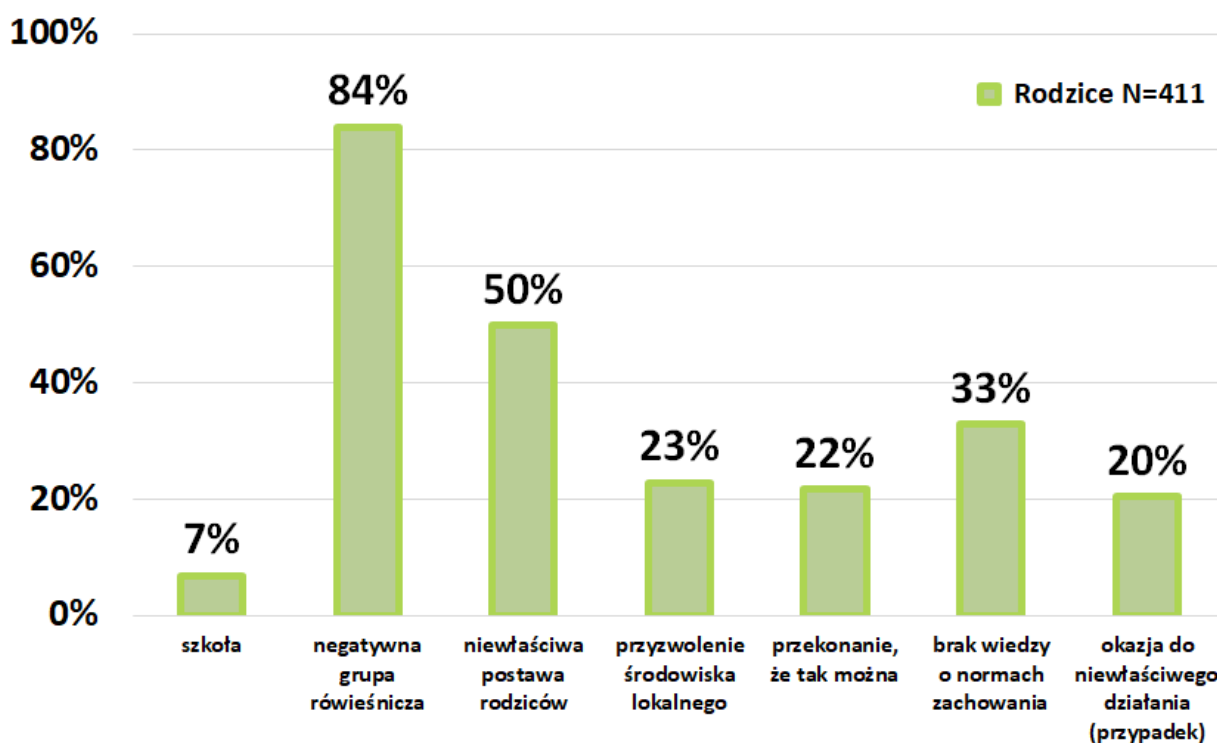
Efekty przynosi też praca pedagogów szkolnych oraz pedagogów podczas zajęć wakacyjnych.

Również zajęcia sportowe i realizowane Szkolne Programy Wychowawczo – profilaktyczne przez nauczycieli i wychowawców mają ogromny wpływ na skalę ryzykownych postaw uczniów w gminie.

Ogólne stwierdzenia, wykorzystane w planowaniu działań profilaktycznych:

- Skala podejmowania ryzykownych zachowań przez dzieci i młodzież w Gminie Zielonki jest znacznie niższa niż średnia krajowa, jednak wymaga kontynuacji profilaktyki zintegrowanej, uniwersalnej, proponuje kontynuację profilaktyki szkolnej oraz środowiskowej z naciskiem na poprawę więzi rodzinnych.
- Dostępność alkoholu, papierosów oraz dopalaczy jest stosunkowo wysoka, wymaga kontynuowania kontroli punktów sprzedaży, szkolenia sprzedawców oraz lepszej pracy policji. Współpraca z rodzicami oraz zmiana postaw społecznych, dotyczących dostępności substancji psychoaktywnych nieletnim.
- Poziom napięć/lęku u młodych mieszkańców Gminy Zielonki nie odbiega od normy, nasilony jest u dzieci w trudnej sytuacji rodzinnej, dzieci, którym stawiane są zbyt wysokie wymagania co do wyników w nauce i u dzieci obawiających się przemocy rówieśniczej.
- Młodzież uważa swoich rodziców za osoby najbardziej godne zaufania, na następnym miejscu znajdują się koledzy zarówno z klasy jak i spoza szkoły co wskazuje na ogromny wpływ grupy rówieśniczej na młodych ludzi. Nauczyciele, wychowawcy czy pedagodzy są osobami cieszącymi się zaufaniem minimalnej liczby osób (na granicy błędu statystycznego). Konieczne jest budowanie autorytetu wychowawcy, rodzica i starszego lidera u młodzieży.
- Zbadano gdzie młodzież spędza czas wolny, najwięcej osób wskazało świat wirtualny – gry komputerowe i surfowanie w sieci.
- Dzieci i młodzież w naszej gminie prezentują wiele zainteresowań i pasji, obserwujemy wzrost ilości uczniów chwalebnych swoim hobby.
- W obszarze oceny ryzyka związanego z używaniem substancji nielegalnych obserwowany jest spadek odsetka badanych, przypisujących używaniu substancji duże ryzyko. Dotyczy to szczególnie substancji nielegalnych, a zwłaszcza przetworów konopi.

Co ma największy wpływ na wchodzenie dziecka w konflikt z prawem

Wnioski bardzo ogólne:

- 1) Zmniejsza się grupa młodych eksperymentujących z alkoholem i pijących alkohol. Zamiast alkoholu dzieci piją energetyki.
- 2) Palenie papierosów utrzymuje się w stałej ilości zmienia się tylko sposób; z papierosów młodzież przechodzi na e-papierosy
- 3) Pojawia się (w związku z powyższym) problem handlu wkładami do e-papierosów.
- 4) Zwiększa się grupa ryzyka uzależnień behawioralnych; internet, komórki, gry internetowe, portale społecznościowe. Już około 25 % uczniów wykazuje cechy uzależnienia od powyższych.
- 5) W marzeniach dzieci wymieniają na czele: miłość i rodzina, lecz coraz częściej brakuje dobrych wzorów jak tą miłość i rodzinę osiągnąć.
- 6) Brakuje młodym Autorytetów.

Cele strategiczne	Działanie wynikające z diagnozy	Wykaz dokumentów programowych wyższego rzędu	Harmonogram działań	Wskaźniki osiągnięcia celu	Sposób ewaluacji	Finansowanie
1. Cele realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.						- 24 000 zł
1.1 Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży Koszt 17 000	Realizacja programów i warsztatów profilaktyki zintegrowanej, uniwersalnej przeciwdziałających zagrożeniu „dopalaczami” i narkotykami oraz nadużywania leków	Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii Małopolski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014 – 2020 Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Zielonki na lata 2015-2020	Styczeń – czerwiec 2019 oraz wrzesień – grudzień 2019	Liczba spotkań Liczba osób biorących udział w zajęciach Ilość raportów	Ilościowy oraz jakościowy na podstawie wywiadów fokusowych oaz danych z raportów	- - 11 000
	Realizacja zajęć dla rodziców, edukacja w kierunku rozpoznawania zagrożeń oraz równowagi : kontrola/zaufanie	Narodowy Program Zdrowia 2016 - 2020	Styczeń – czerwiec 2019 oraz wrzesień – grudzień 2019	Liczba spotkań Liczba osób biorących udział w zajęciach Ilość raportów	Ilościowy oraz jakościowy na podstawie wywiadów fokusowych oaz danych z raportów	- - 4 000 zł
	Szkolenia nauczycieli dotyczące kwestii „dopalaczy” i innych substancji psychoaktywnych		Styczeń – czerwiec 2019 oraz wrzesień – grudzień 2019	Ilość osób biorących udział	Ilościowy oraz jakościowy na podstawie wywiadów fokusowych oaz danych z raportów	- - 2 000 zł
1.2 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków	Koszty osobowe dyżuru terapeuty uzależnień chemicznych w tym dopalaczy	Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii Małopolski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014 – 2020	Cały rok	Ilość porad	ilościowy	-, - 5 000 zł
	Zakup ulotek, i literatury przekazywanej rodzicom		Cały rok	Ilość	ilościowy	- - 2 000 zł

- 7 000 zł		Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Zielonki 2015-2020 Narodowy Program Zdrowia 2016-2020				
Załącznik 1						
2. Wydatki związane z realizacją programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.						- 276 000 zł
2.1 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu - 17 000 zł	Kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób w Kryzysie w budynku Forum Aktywności Lokalnej w Zielonkach. Współpraca w tym zakresie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zielonkach oraz Akademią Ignatianum w Krakowie	Ustawa o wychowaniu w trzeźwości Ustawa o samorządzie gminnym Małopolski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014 – 2020	Cały rok	Ilość konsultacji	ilościowy	- 17 000 Koszt osobowy dyżurów
2.2 Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe bądź narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. - 42 000 zł	Kontynuacja oraz zwiększanie skuteczności interwencji administracyjno-prawnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny.	Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Zielonki	Cały rok	Ilość konsultacji i interwencji	ilościowy	1 000 zł koszty osobowe dyżurów prawnika
	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej przeciwdziałaniu przemocy.	Narodowy Program Zdrowia Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Małopolski Program	Cały rok	Ilość partnerów podejmujących współpracę	ilościowy	- 15 000 koszty osobowe
	Programy oraz interwencje pedagogiczne udzielane we wszystkich szkołach w gminie	Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do roku 2020	Styczeń – czerwiec 2019 oraz wrzesień – grudzień 2019	Ilość interwencji Wywiad fokusowy	Ilościowy jakościowy	26 000 zł koszty osobowe
2.3 Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej. - 82 000 zł	Realizacja programów profilaktyki zintegrowanej, uniwersalnej w szkołach podstawowych w Gminie Zielonki wg schematu tabela nr	Ustawa o wychowaniu w trzeźwości Ustawa o samorządzie gminnym Małopolski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów	Styczeń – czerwiec 2019 oraz wrzesień – grudzień 2019	Liczba spotkań Liczba osób biorących udział w zajęciach Ilość raportów	Ilościowy Jakościowy	- 49 000 zł

		Alkoholowych na lata 2014 – 2020 Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Zielonki Narodowy Program Zdrowia Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Małopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do roku 2020				
	Edukacja rodziców i wychowawców w zakresie umiejętności pomagania młodzieży w utrzymywaniu abstynencji w ramach zintegrowanego modelu profilaktyki. Cykliczne spotkania pedagogów i rodziców mające na celu pogłębienie wiedzy i trenowaniu umiejętności wychowawczych w ramach projektu „klub pedagoga”. Raz w miesiącu 2godziny warsztatu lub wykładu dla rodziców i wychowawców.		Styczeń – czerwiec 2019 oraz wrzesień – grudzień 2019	Liczba spotkań Liczba osób biorących udział w zajęciach Ilość raportów	Ilościowy Jakościowy	- 15 000 zł
	Udział w akcjach i kampaniach profilaktycznych zajęcia w szkołach i gry terenowe uczące jak rozpoznać rzeczywisty autorytet, jak odróżnić go od fałszywych autorytetów i jak budować autorytet rodzica, nauczyciela czy starszego kolegi/koleżanki.		Cały rok	Liczba spotkań Liczba osób biorących udział w zajęciach Ilość raportów	Ilościowy Jakościowy	- 15 000 zł
	Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych		Cały rok	Ilość uczestników	ilościowy	- 3 000
2.4 Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych. -24 000 zł	Współpraca z NGO działającymi na terenie Gminy Zielonki w obszarze profilaktyki i wychowania		Cały rok	Ilość partnerów Sprawozdania z realizacji projektów	Ilościowy jakościowy	- 24 000 zł
2.5 Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. - 38 000 zł	Bieżąca działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, koszty osobowe, obsługa biurowa Szkolenia członków GKRPA		Cały rok	Ilość spotkań Ilość kontroli punktów sprzedaży	ilościowy	38 000zł -
2.6 Bieżące utrzymanie budynku biura pełnomocnika - 59 000 zł	Bieżące koszty energii, ogrzewania itp	Ustawa o wychowaniu w trzeźwości	Cały rok			59 000 zł -
		Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Zielonki				-
2. 7 Promowanie postaw społecznych ważnych dla	Terenowe szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych	Ustawa o wychowaniu w trzeźwości	Czerwiec – wrzesień 2019	Ilość skontrolowanych punktów	Ilościowe jakościowe	- 1000 zł

profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. - 7 000 zł		Ustawa o samorządzie gminnym Małopolski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014 – 2020		Ilość osób przeszkolonych Dane z raportu		
	Udział w organizacji i realizacji pikników rodzinnych, imprez sportowych itp.		Cały rok	Ilość wydarzeń	ilościowe	- 4000 zł
	Opracowanie i utrzymanie strony www	Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Zielonki	Cały rok	Ilość wejść na stronę	ilościowe	- 2000 zł
2.8 Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art..13 ust.1 i 15 ustawy. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. - 7 000 zł	Badanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Zielonki metodą „Tajny klient”.	Narodowy Program Zdrowia Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Czerwiec – wrzesień 2019	Dane z raportu Ilość punktów sprzedaży	Ilościowe jakościowe	- 4000 zł
	Kontrola sposobu naliczania opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	Małopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do roku 2020	Czerwiec – wrzesień 2019	Dane z raportu Ilość punktów sprzedaży	Ilościowe jakościowe	- 3000 zł
						Razem 300 000 zł

Informacje dodatkowe

2.1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób

uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Poprzez:

- Kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób w Kryzysie w budynku Forum Aktywności Lokalnej w Zielonkach. Współpraca w tym zakresie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zielonkach
- Współpracę z Kościołem, lekarzami rodzinnymi z terenu gminy, policją oraz instytucjami działającymi na terenie Gminy Zielonki i Krakowa, zajmującymi się problematyką uzależnień.
- Przygotowanie własnych materiałów informacyjnych na temat możliwości szukania pomocy. Baza dostępnych ośrodków odwykowych.
- Monitorowanie zagrożenia uzależnieniami na terenie gminy, poprzez ankiety, wywiady fokusowe oraz wywiad z ekspertami.

2.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe bądź narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Poprzez:

- Rozbudowę działalności Punktu Konsultacyjnego dla Osób w Kryzysie poprzez wykorzystanie terapeuty uzależnień. Działalność punktu konsultacyjnego polega na udzielaniu rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, psychospołecznej i prawnej. Stałe dyżury wolontariuszy, psychologa i konsultacje prawne.
- Kontynuacja oraz zwiększanie skuteczności interwencji administracyjno-prawnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny.
- Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień.
- Współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, praca w Grupach roboczych wymienionego zespołu.
- Promocję Punktu Konsultacyjnego dla Osób w Kryzysie poprzez publikację broszur i przygotowanie artykułów do prasy lokalnej.

2.3. Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej

- Działalność Placówki Wsparcia dziennego „Miejsce rodzinne w Zielonkach”

W Zielonkach w budynku FAL ul. Krakowskie Przedmieście 112, została utworzona placówka dziennego wsparcia pod nazwą „Miejsce rodzinne w Zielonkach” (PDW) placówka pracuje w trzech formach – opiekuńczej, specjalistycznej i podwórkowej.

Usługami PWD zostanie objętych 120 dzieci przez 3 lata co daje śr.40 osób rocznie.

PWD funkcjonuje min. 4 godzin dziennie przez 5 dni w tygodniu.

W okresach wakacyjnych będzie otwarta codziennie przez 8 godzin. UDZIAŁ DZIECI W PROJEKCIE JEST CAŁKOWICIE BEZPŁATNY

Zajęcia będą się odbywały przez cały rok, min. 5 dni w tyg., min. 4h, w wakacje przez 8 h, obejmują gł. opiekę i wychowanie, w szczególności: pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego, zajęcia profilaktyczne, zabawy i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży.

Codziennie wychowankowie mają ciepły posiłek, napoje i drobne przekąski oraz transport. Zajęcia prowadzi 3 wychowawców. Dodatkowo min. 2 razy w m-c wycieczki lub wspólne wyjścia do kina, teatru i muzeów, warsztaty zewnętrzne.

- Realizacja profilaktyki zintegrowanej, uniwersalnej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.

Poprzez:

- Kontynuację zintegrowanego modelu profilaktyki jako modelu działań w Gminie Zielonki.
- Dalsze prowadzenie i ewaluacja zajęć profilaktycznych, uczenie postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu. Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, budowanych w oparciu o teorię profilaktyki zintegrowanej.

Tabela: system działań profilaktycznych oraz wspomaganie wychowania

Schemat zintegrowanych oddziaływań profilaktycznych wg. metody "CUDER"				
Cel działań profilaktycznych →	Ukształtowanie osobowości wolnej, która kierując się własną wolą, dokonywać będzie wyborów zgodnych z moralnymi zasadami oraz funkcjonować w środowisku, którego jest ogniwem. Harmonijny rozwój człowieka, rozumianego jako jedność ciała i ducha z udziałem sfery rozumu, emocji oraz relacji. Człowiek szczęśliwy, odpowiedzialny i bezpieczny.			
Strategie profilaktyczne wykorzystane w metodzie →	Obniżanie poziomu lęku (napięcia, stresu) poprzez: - poprawę relacji w rodzinie - integrację grupy rówieśniczej - naukę spostrzegania zagrożeń - tworzenie pozytywnych grup młodzieżowych. - szkolenia nauczycieli dążące do poprawy relacji w gronie pedagogicznym.	Inicjowanie i wzmacnianie zintegrowanego rozwoju, fizycznego, intelektualnego, duchowego, emocjonalnego oraz społecznego poprzez: - pobudzanie refleksyjności - naukę radzenia sobie w nietypowych sytuacjach. - stawianie pytań o sens życia i rozwoju. - przykład realizatorów	Tworzenie pozytywnych przekonań normatywnych młodzieży poprzez: - wzmacnianie mody na rozwój - świadectwo (przykład) osobisty realizatorów (wychowawców) - wzmacnianie pozytywnych liderów. - wskazywanie sposobów na rozwój i radość.	Stawianie granic bezpiecznego rozwoju, poprzez: - przestrzeganie norm i zasad - modelowanie postaw przez dobry przykład - metoda wzmocnień pozytywnych - przykład realizatorów
Wartości, na których opieramy system. →	PRAWDA – czyli zgodność z rzeczywistością, której poszukiwanie pozwala zobaczyć siebie i sytuację w jakiej się znajduję, odróżnić dobro od zła.	MIŁOŚĆ - rozumiana jako decyzja dobra dla drugiego człowieka.	WOLNOŚĆ - jako potencjał możliwości, potencjał wolnej woli, pozbywanie się ograniczeń. Wolność odpowiedzialna.	

Proponowane do realizacji programy, spełniające założenia przedstawione w wyżej pokazanym systemie:

- udział Gminy Zielonki w Ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Bądźmy poszukiwaczami Autorytetu”.
- Program „Saper czyli jak rozminować agresję”,
- Program „NOE” - rodzina z problemem alkoholowym,
- Program „Archipelag skarbów” - temat seksualności,

- program „Archezja” - integracja klasy,
- program „Cuder” - rozwój zintegrowany osoby i przeciwdziałanie narkomanii,
- program „Alkohol kradnie wolność” - debata klasowa,
- program „Sąd nad papierosem” - profilaktyka nikotyny.

Programy rekomendowane do realizacji w gminach przez trzy instytucje centralne; Ośrodek Rozwoju Edukacji, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomani.

- Edukacja rodziców i wychowawców w zakresie umiejętności pomagania młodzieży w utrzymywaniu abstynencji w ramach zintegrowanego modelu profilaktyki. Cykliczne spotkania pedagogów i rodziców mające na celu pogłębienie wiedzy i trenowaniu umiejętności wychowawczych w ramach projektu „klub pedagoga”. Raz w miesiącu 2 godziny warsztatu lub wykładu dla rodziców i wychowawców.

- Udział w akcjach i kampaniach profilaktycznych, zajęcia w szkołach i gry terenowe uczące jak rozpoznać rzeczywisty autorytet, jak odróżnić go od fałszywych autorytetów i jak budować autorytet rodzica, nauczyciela czy starszego kolegi/koleżanki.

- Nauka wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwój procesu uzależnienia się.

- Zwiększanie skuteczności interwencji wobec zaburzeń zachowania wynikających z nadmiernego picia czy używania środków psychoaktywnych przez młodzież (klub pedagoga).

- Koordynacja Szkolnych Programów Profilaktyki i wspomaganie szkół w ich realizacji.

- Współpraca z Akademią Ignatianum w Krakowie, w zakresie profilaktyki zintegrowanej i badań zagrożeń na terenie gminy.

2.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.

Poprzez:

- Współpracę z instytucjami działającymi w obszarze wychowania i profilaktyki na terenie Gminy Zielonki w formie zlecenia zadania na przedsięwzięcie profilaktyczne, wyjazd letni

- Współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień działającymi na terenie Gminy Zielonki .

· Współpraca z Akademią Ignatianum w Krakowie w ramach praktyk studenckich.

2.5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności inicjuje działania w zakresie określonym w niniejszym programie oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

· Komisja prowadzi kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy, w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszej Uchwały Rady Gminy i warunków określonych w zezwoleniu na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zasady pracy i wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych:

- a) członkowie komisji pobierają wynagrodzenie za posiedzenie komisji lub posiedzenie zespołu roboczego,
- b) posiedzenia komisji odbywają się nie częściej niż 2 razy w miesiącu,
- c) wynagrodzenie przewodniczącego komisji, za posiedzenie komisji i zespołu roboczego wyniesie 10 % najniższego wynagrodzenia za pracę pracownika określonego w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę
- d) wynagrodzenie członka komisji, za posiedzenie komisji i zespołu roboczego wyniesie 10 % najniższego wynagrodzenia za pracę pracownika określonego w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę
- e) wynagrodzenie sekretarza komisji wyniesie miesięcznie 20 % najniższego wynagrodzenia za pracę pracownika określonego w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę
- f) Członkowie komisji mogą zrzec się swojego wynagrodzenia za pracę w GKRPA.

2.7. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Poprzez:

- Prowadzenie strony www, pisanie artykułów prasowych, bieżące publikowanie na stronie www.
- Wdrażanie do życia społecznego i gospodarczego postaw wspomagających racjonalną kontrolę nad obecnością alkoholu w życiu codziennym.
- Propagowanie powściągliwości i samoograniczenia rozmiarów spożywania alkoholu jako wzorów postępowania dla grup społecznych o wysokim prestiżu.
- Kontynuację współpracy z mediami, promocję ww. postawy.
- Udział w kampaniach i akcjach społecznych zmieniających postawy społeczne.

2.8. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust 1 i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Kontrola przestrzegania prawa przez sprzedawców napojów alkoholowych, metodą „tajnego klienta” oraz kontrola sposobu wyliczania przez sprzedawców wartości obrotu napojami alkoholowymi deklarowanymi w oświadczeniu.

Kontrola rynku alkoholowego w Gminie Zielonki.

Projekt opracował Tomasz Gubała pełnomocnik Wójta ds profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

UZASADNIENIE

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 2137) nakłada na gminę obowiązek prowadzenia określonych działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Realizacja zadań wymienionych w ustawie prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Wobec powyższego został opracowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 i podlega uchwaleniu przez Radę Gminy Zielonki.

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1030 z późn. zm.) nakłada na gminę obowiązek prowadzenia określonych działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii.

Realizacja zadań wymienionych w ustawie prowadzona jest w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Wobec powyższego został opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 i podlega uchwaleniu przez Radę Gminy Zielonki.